

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

**Místní akční skupina jako nositel regionálního
managementu**

Hana Drábová

© 2012 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Drábová Hana

Veřejná správa a regionální rozvoj - k.s. Litoměřice

Název práce

Místní akční skupina jako nositel regionálního managementu

Anglický název

Local Action Group as a supporter of regional management

Cíle práce

Cílem předkládané bakalářské práce je zhodnotit vliv Místní akční skupiny na rozvoj daného území, dále představení MAS jako instituce, přiblížení toho, jak MAS funguje, z čeho se skládá a co dělá pro mikroregiony, obce, podnikatelské subjekty, občanská sdružení a obyvatelstvo v daném regionu. Souhrnným vyhodnocením výsledků vymezit silné a slabé stránky obou MAS. Vlivem rozmanitosti a velké odlišnosti regionů a spravovaných území bylo vybráno Občanské sdružení „Místní akční skupina České středohoří“ v porovnání s MAS Říčansko, o.p.s.

Metodika

Teoretická část bude vycházet ze studia odborné literatury a příslušných dokumentů. Další postup bude proveden na základě kvalitativního šetření shromáždit primární data, a to za pomoci socioekonomické analýzy, nestandardizovaného rozhovoru s managementem MAS a anketního šetření na vzorku obyvatel, sestaveného zejména z představitelů obcí a náhodného výběru obyvatel daného regionu.

Harmonogram zpracování

02/2011 - 06/2011 Vypracování kapitol Úvod, Cíl a metodika práce (udělení 1. zápočtu)

07/2011 - 09/2011 Zpracování teoretického zázemí práce, návrh a příprava šetření v terénu

10/2011 - 11/2011 Uskutečnění terénního šetření

12/2011 - 01/2012 Zpracování, analýza a interpretace získaných dat (udělení 2. zápočtu)

02/2012 - 02/2012 Syntéza teoretických východisek a empirických zjištění v závěrech práce

03/2012 - 03/2012 Dokončení formálních úprav a odevzdání práce (udělení 3. zápočtu)

Rozsah textové části

30 - 40 stran

Klíčová slova

Dotace, MAS České středohoří, MAS Říčansko, Místní akční skupina (MAS), mikroregion, obec, Program rozvoje venkova, region, regionální rozvoj, spolupráce, Strategický plán Leader.

Doporučené zdroje informací

DISMAN, Miroslav. Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha : Karolinum, 2000. 374 s. ISBN 80-246-0139-7.
ILBERY, Brian. The Geography of rural change. Harlow : Longman, 1998. 267 s. ISBN 0-582-27724-8.
Leader - budoucnost venkova 2009. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2009. 32 s. ISBN 978-80-7084-856-2.
MATES, Pavel, et al. Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy. Praha : Prospektrum, 2001. 196 s. ISBN 80-7175-100-6.
Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013. Praha : Ministerstvo zemědělství, 2006. 30 s.
PĚLUCHA, Martin, et al. Rozvoj venkova v programovacím období 2007-2013 v kontextu reformy SZP EU. Praha: IREAS, 2006. 162 s. ISBN 80-86684-42-3.
Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013. Praha : Ministerstvo zemědělství, 2006. 295 s.
ŠAŠEK, Miloslav, et al. Regionální rozvoj Ústeckého kraje. Ústí nad Labem : Univerzita J.E. Purkyně, 2004. 95 s. ISBN 80-7044-651-X.
WOKOUN, René, et al. Regionální rozvoj: (výchozí podmínky regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha : Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
WOKOUN, René, et al. Regionální rozvoj a jeho management v České republice. Praha : Oeconomica, 2007. 244 s. ISBN 978-80-245-1301-0.
WOKOUN, René, et al. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. Praha : IFEC, 2001. 264 s. ISBN 80-86412-08-3.

Vedoucí práce

Varvažovská Pavla, Ing.

Termín odevzdání

březen 2012

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.
Děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Místní akční skupina jako nositel regionálního managementu" jsem vypracoval (a) samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor (ka) uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil (a) autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 3. 2012

Poděkování

Rád (a) bych touto cestou poděkoval (a) vedoucí mé bakalářské práce Ing. Pavle Varvažovské za cenné rady a poskytnuté informace. Dále bych ráda oběma ředitelům místních akčních skupin za vstřícnost a spolupráci při tvorbě této práce, a také tajemníkovi města Litoměřice a starostovi města Říčany za poskytnuté rozhovory. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat své rodině za trpělivost a poskytnutí zázemí pro tvorbu této bakalářské práce.

Místní akční skupina jako nositel regionálního managementu

Local Action Group as a supporter of regional management

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku místních akčních skupin v souvislosti s rozvojem regionů Českého středohoří a Říčanska.

Teoretická část se zabývá vymezením pojmu místní akční skupiny a dalších pojmů s ním úzce spjatých.

V praktické části jsou provedeny socioekonomické analýzy jednotlivých území, na něž navazují SWOT analýzy, které byly opěrným bodem pro vytvoření výsledné návrhové části. Tato část se zabývá zejména doporučením pro jednotlivé MAS, do jakých oblastí rozvoje mají směřovat poskytování dotací. V samotném závěru práce je výsledné porovnání aktivit vybraných MAS.

Summary

Bachelor's thesis is focused on Local Action Groups in connection with the development of the region České středohoří and Říčansko.

The theoretical part deals with the definition of concept local action group and other concepts closely related.

The practical part contains socio-economic analyses of individual regions, which follow SWOT analyses, which were the focal point for the final design part. This part deals with recommendations for each of the LAGs, in what areas

of development should aim at the providing subsidies. The work is concluded by comparing the resulting activities of selected LAGs.

Klíčová slova: Místní akční skupina, MAS, rozvoj regionu, Program rozvoj venkova, regionální politika, Program Leader, strategický plán, region, obec, SWOT analýza

Keywords: Local action group, LAG, development of the region, the Rural Development Programme, regional policy, the Leader programme, strategic plan, region, community, SWOT analysis

Obsah

1	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	11
2	ÚVOD	12
3	CÍL PRÁCE A METODIKA	13
I.	TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	15
4	NEJDŮLEŽITĚJŠÍ POJMY	15
4.1	Regionální politika	15
4.2	Legislativa regionální politiky v České republice.....	15
4.3	Národní strategický plán rozvoje venkova na období 2007 - 2013	19
4.4	Program rozvoje venkova	19
4.4.1	Jednotlivé OSY, jejich strategické priority a alokace finančních prostředků na ně 20	
4.5	Program LEADER	22
4.5.1	Priorita a cíl	24
4.5.2	Opatření.....	24
4.6	Místní akční skupiny	25
4.6.1	Právní subjektivita.....	25
4.6.2	Orgány a členové MAS	26
4.6.3	Oblast působnosti MAS	26
4.6.4	Podpora MAS.....	27
4.6.5	Místní rozvojová strategie Projekty spolupráce.....	27
II.	PRAKTICKÁ VÝCHODISKA.....	29
5	MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ (MAS ČS).....	29
5.1	Analýza území MAS ČS	29
5.1.1	Obyvatelstvo a osídlení	30
5.1.2	Trh práce a nezaměstnanost	31
5.1.3	Dopravní infrastruktura.....	32

5.1.4	Sociální infrastruktura.....	33
5.1.5	Životní prostředí.....	35
5.1.6	Turistické zajímavosti a infrastruktura.....	36
5.2	Strategický přístup MAS ČS.....	36
5.3	Realizace projektů v rámci SPL MAS ČS	38
5.3.1	Počty podaných, schválených a realizovaných projektů.....	39
5.3.2	Plnění finančního plánu SPL dle Fichí.....	39
5.3.3	Spolupráce s jinými MAS	40
6	MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA ŘÍČANSKO (MAS ŘÍČANSKO).....	41
6.1	Analýza území MAS Říčansko	41
6.1.1	Obyvatelstvo a osídlení	42
6.1.2	Trh práce a nezaměstnanost	43
6.1.3	Dopravní infrastruktura.....	43
6.1.4	Sociální infrastruktura.....	44
6.1.5	Životní prostředí.....	46
6.1.6	Turistické zajímavosti a infrastruktura.....	47
6.2	Strategický přístup MAS Říčansko	48
6.3	Realizace projektů v rámci SPL MAS Říčansko	50
6.3.1	Počty podpořených projektů a celkové alokované částky.....	50
6.3.2	Spolupráce s jinými MAS	51
7	VLASTNÍ ŠETŘENÍ VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ.....	53
7.1	Kvantitativní šetření	53
7.1.1	Profil respondentů	54
7.1.2	Informovanost místních obyvatel o Místních akčních skupinách.....	54
7.1.3	Preferované oblasti rozvoje, pro místní obyvatele.....	55
7.1.4	Vlastní hodnocení kvantitativního šetření.....	55
7.2	Kvalitativní šetření	56
7.2.1	Rozhovory se zástupci jednotlivých MAS.....	56
7.2.2	Rozhovory se zástupci největších obcí v regionech.....	57
8	ANALÝZY SWOT	60
8.1	SWOT analýza MAS České středohoří	60
8.2	SWOT analýza MAS Říčansko.....	63

9	NÁVRHOVÁ ČÁST.....	67
9.1	Specifické návrhové opatření pro MAS České středohoří.....	67
9.2	Specifické návrhové opatření pro MAS Říčansko.....	68
10	ZÁVĚR.....	70
11	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	71
12	SEZNAM POUŽITÝCH GRAFŮ.....	74
13	SEZNAM PŘÍLOH.....	75

1 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
DŠO	Dotazníkové šetření osob
EARDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
HDP	Hrubý domácí produkt
ISÚ	Strategický plán rozvoje území
LAG	Local action group
MA 21	Místní Agenda 21
MAS	Místní akční skupina
MAS ČS	Místní akční skupina České středohoří
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MZe	Ministerstvo zemědělství ČR
NSPRV	Národní strategický plán rozvoje venkova
NUTS	Nomenclature des Unites Territoriales Statistique
PRV	Program rozvoje venkova
SPL	Strategický plán
STEM	Středisko empirických výzkumů
SWOT	Analýza předností (silných stránek), nedostatků (slabých stránek), příležitostí a hrozeb
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ZCHÚ	Zvláště chráněné území

2 ÚVOD

Po vstupu České republiky do Evropské unie se otevřely široké možnosti pro rozvoj regionů. I přes to, že jsou státy Evropské unie ve vývojovém stádiu na vysoké úrovni, panují mezi jednotlivými státy a jejich regiony značné disparity. Tyto rozdíly se snažíme odbourat pomocí dotací z různých strukturálních fondů EU, které jsou zaměřeny na jednotlivé oblasti rozvoje. Pro účely této práce je nejdůležitější oblast rozvoje venkova, pro kterou je v ČR vytvořen Program rozvoje venkova a jeho čtvrtá osa s názvem LEADER. Z tohoto programu jsou financovány tzv. místní akční skupiny, které jsou jedním z hlavních nositelů regionálního managementu pro rozvoj regionu.

Pro vypracování této bakalářské práce byly vybrány dvě Místní akční skupiny, jimiž jsou Občanské sdružení „Místní akční skupina České středohoří“ v porovnání s MAS Říčansko, o.p.s. Důvodem výběru právě těchto organizací je velká odlišnost regionů, v nichž operují. Zatímco Občanské sdružení „Místní akční skupina České středohoří“ (dále jen MAS České středohoří) působí v regionu, v němž je vysoká nezaměstnanost a mnohem nižší kvalita života, tak na druhé straně MAS Říčansko, pod vlivem Pražské metropole a Středočeského kraje, má pro své aktivity naprosto odlišné podmínky.

Teoretická část práce je zaměřena především na vysvětlení pojmů regionální politika, Program Leader, Program rozvoje venkova pro období 2007-2013 (PRV), místní akční skupina (MAS) a dalších pojmů, jež jsou úzce spjaté s rozvojem regionu.

V praktické části je specificky pojednáváno o vybraných MAS jednotlivě. Je zde podrobně vysvětlena problematika těchto institucí, rozmanitost území a analýzy jejich regionů. Na tyto jednotlivé části navazují SWOT analýzy, z nichž je sestavena návrhová část, která má za úkol vyzdvihnout přednosti a nedostatky jednotlivých organizací.

V samotném závěru práce je výsledné porovnání MAS navzájem a shrnutí naplnění vytyčených cílů.

3 CÍL PRÁCE A METODIKA

Cíl práce

Hlavním cílem této práce je zhodnotit vliv místní akční skupiny na rozvoj daného regionu a zjistit celkové povědomí obyvatel žijících v daných regionech o problematice spojené s MAS. Dalšími, neméně důležitými cíli jsou představení MAS v obecném měřítku, objasnění důležitých pojmů v souvislosti s rozvojem venkova, kterými jsou hlavně regionální politika, Program rozvoje venkova a Program Leader.

Pomocí provedených analýz regionů a zmapováním aktivit jednotlivých MAS, vyhodnotit jejich přínos pro spravovaná území. Souhrnným vyhodnocením výsledků vymezit silné a slabé stránky obou MAS a na základě těchto úkonů porovnat vybrané organizace a doporučit jim směr, kterým se mají do budoucna ubírat.

Metodika práce

Shromažďování primárních dat z kvantitativního šetření, která byla získána z dotazníkového šetření pomocí předem připravených dotazníků, v oblastech působnosti MAS České středohoří a MAS Říčansko na vzorku obyvatel. Tito respondenti byli náhodně vybráni ze všech věkových kategorií, obou pohlaví a různých stupňů vzdělání.

Tato data byla zpracována a dle jejich výsledků byla vyhodnocena informovanost obyvatel daných regionů o možnostech regionálního rozvoje a celkového zájmu o území, na němž žijí.

V duchu vyhodnocených výsledků bylo pak prováděno kvalitativní šetření, a to zejména nestandardizované rozhovory s manažery jednotlivých místních akčních skupin. Ve stejném pojetí byly realizovány rozhovory s představiteli největších obcí v regionech, těmito obcemi jsou Litoměřice a Říčany. Otázky na rozhovory s těmito představiteli obcí, byly předem připraveny na základě předchozích šetření.

Na základě získaných informací od místních obyvatel a představitelů jednotlivých MAS, byly vytvořeny jednotlivé SWOT analýzy, z nichž byla vytvořena vlastní návrhová část.

Studiem knižně vydaných publikací a elektronicky volně dostupných zdrojů byla postupně shromažďována sekundární data, která slouží k bližšímu porozumění a definici uváděných pojmů.

I. TEORETICKÁ VÝCHODISKA

---

4 NEJDŮLEŽITĚJŠÍ POJMY

4.1 Regionální politika

Regionální politika jako taková, nemá přesnou definici, avšak lze ji obecně charakterizovat jako soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů. Má dvě základní pojetí, kterými jsou „tradiční“ a „moderní“.

Tradiční regionální politika se zaměřuje na snižování regionálních rozdílů, používá meziregionální přerozdělování, orientuje se na otázky lokalizace kapitálu a využití surovin. Zaměřuje se na velké firmy a vyznačuje se značnou centralizovaností.

Moderní regionální politika se orientuje zejména na problémy související s procesem rychlé restrukturalizace a podporuje inovativnost. Zaměřuje se na mobilizaci vnitřních zdrojů, informace, služby, malé a střední firmy. [10]

4.2 Legislativa regionální politiky v České republice

V současnosti je česká regionální politika chápána jako koncepční činnost státu, regionálních a místních orgánů, jejímž cílem je přispívat k vyváženému a harmonickému rozvoji jednotlivých regionů v ČR, ke snižování neodůvodněných rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a ke zlepšení regionální hospodářské struktury. [7]

Pro realizaci regionální politiky v České republice je základním předpokladem legislativní zakotvení a reforma veřejné správy. Nejdůležitějšími normami jsou:

- zákon č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení);
- zákon č. 128/2000, o obcích;
- zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů;
- zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.
- Usnesení vlády č. 628/2000, kterým byl schválen dokument strategie regionálního rozvoje ČR. [3]

Z těchto právních předpisů je nejdůležitější směrnicí zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, který stanoví podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji s cílem vyváženého rozvoje státu nebo územního obvodu kraje, s tím související působnost správních úřadů, krajů a obcí a vytváří podmínky pro koordinaci a realizaci hospodářské a sociální soudržnosti. [1] Tento zákon je klíčový pro kompatibilitu ČR s politikou hospodářské a sociální soudržnosti Evropské Unie. Rozeznáváme tři hlavní cíle politiky soudržnosti EU.

CÍL 1 – Konvergence: podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech. Tento cíl je podporován ze dvou fondů EU. Podpora z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EARDF) je určena pro regiony s HDP nižším než 75 % průměru EU. Dále je tento cíl podporován z Evropského sociálního fondu (ESF).

CÍL 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: podpora regionálních programů pro regiony a orgány regionální správy podporující ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech. Tento cíl podporuje regiony nespádající pod Cíl Konvergence, tj. HDP vyšší než 75% průměru EU a je také podporován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EARDF) a Evropského sociálního fondu (ESF).

CÍL 3 – Evropská územní spolupráce: podpora harmonického a vyváženého rozvoje na území Unie. Tento cíl je jako jediný podporován výhradně z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EARDF).

Ve spojení se zákonem 248/2000 Sb. je nutné objasnit ještě několik důležitých pojmů, kterými jsou regionální rozvoj, region a mikroregion.

Regionální rozvoj

Regionální rozvoj jako odborná disciplína je relativně novou záležitostí, existuje přibližně 70 let. Lze ho chápat ve dvou základních přístupech, a těmi jsou praktický a akademický.

Dle praktického pohledu je regionálním rozvojem míněno vyšší využívání a zvyšování potenciálu daného systematicky vymezeného prostoru, vznikající v důsledku prostorové optimalizace socioekonomických aktivit a využití přírodních zdrojů. Toto praktické chápání regionálního rozvoje najdeme zejména v činnosti neakademických institucí.

Akademický přístup chápe regionální rozvoj jako aplikaci nauk, zejména ekonomie, geografie a sociologie, řešících jevy, procesy, vtahy systematicky vymezeného prostoru, které jsou ovlivněny přírodně-geografickými, ekonomickými a sociálními podmínkami v daném regionu. Toto chápání regionálního rozvoje je často nazýváno regionalistikou a je typické pro akademickou sféru. [10]

Region

Regionem se rozumí územní celek, vymezený pomocí administrativních hranic krajů, okresů, obcí nebo sdružení obcí, jehož rozvoj je podporován dle tohoto zákona. [1] Zákon o podpoře regionálního rozvoje stanovuje následující základní typy podporovaných regionů:

Strukturálně postižené regiony – v těchto regionech se soustřeďují negativní projevy strukturálních změn, dohází k útlumu výrobních podniků a k růstu nezaměstnanosti. [1] K jejich vymezení se používají ukazatele míra nezaměstnanosti včetně relace počtu uchazečů o zaměstnání na jedno volné pracovní místo, rozsah a váha útlumu průmyslových odvětví na zaměstnanosti a rozvoj podnikání. [11] Hospodářsky slabé regiony – tyto regiony na základě ukazatelů hospodářského a sociálního rozvoje vykazují podstatně nižší úroveň rozvoje, než je průměrná úroveň v České republice. [1] K jejich vymezení se používají ukazatele míra nezaměstnanosti, relace počtu uchazečů o zaměstnání na jedno pracovní místo, výše mzdových příjmů a příjmů ze zemědělství, úroveň daňových příjmů místních rozpočtů, podíl a rozsah rozpočtů, podíl a rozsah útlumu primárních odvětví na struktuře zaměstnanosti a hustota osídlení. [11]

Venkovské regiony – tyto regiony jsou charakterizovány zejména nízkou hustotou zalidnění, poklesem počtu obyvatel a vyšším podílem zaměstnanosti v zemědělství. K jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména vývoj počtu obyvatelstva, strukturu jeho zaměstnanosti a podíl obyvatelstva ve venkovských obcích.

Ostatní regiony – jsou takové regiony, jejichž podpora státem je žádoucí z jiných důvodů, například pohraniční regiony, bývalé vojenské prostory, regiony postižené živelnými pohromami, regiony se silně narušeným či poškozeným životním prostředím, regiony s méně příznivými podmínkami pro rozvoj zemědělské výroby, regiony s vyšší mírou nezaměstnanosti, než je průměrná úroveň v České republice. [1]

Mikroregion

Mikroregiony lze charakterizovat jako územní celky, v jejichž rámci jsou relativně uzavřeny nejintenzivnější regionální procesy, tj. především dojížděka za prací a za základními druhy služeb. [12] Mezi jiná pojetí mnoha definic mikroregionu patří i vysvětlení mikroregionu jako malého územního celku, který vznikl např. dobrovolným sdružením (svazkem) několika obcí společně usilujících o ekonomický, kulturní a sociální rozvoj. Takováto spolupráce mezi obcemi se uskutečňuje zejména na základě

smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu, na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí podle zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích a dále zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona dvěma nebo více obcemi. [1]

4.3 Národní strategický plán rozvoje venkova na období 2007 - 2013

Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky, jako členského státu Evropské unie, je jedním ze základních dokumentů, tvořících „evropskou“ soustavu dokumentů strategického řízení a programování na léta 2007 - 2013. Svým pojetím i věcnou orientací přispívá k naplnění celkové strategické orientace rozvoje EU a k zabezpečení tří hlavních cílů EU ve sféře podpory rozvoje venkova¹. [16] Tyto cíle jsou odvozeny z celkové SWOT analýzy agrárního sektoru a z priorit vyplývajících z podrobné analýzy, jež tvoří první část NSPRV.

Dále Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky rozpracovává priority rozvoje zemědělství a venkova podle jednotlivých krajů a zaměření navrhovaných opatření. NSPRV zajišťuje komplementaritu a soudržnost s akcemi financovanými z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti, Evropského sociálního fondu, Evropského rybářského fondu na daném území a v dané oblasti činností. [8]

4.4 Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013 vychází celý z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Byl zpracován v souladu s Nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 a prováděcími pravidly uvedené normy. [17] Téměř celý Program rozvoje venkova vycházející z NSPRV je uplatňován na území cíle Konvergence. Region soudržnosti Praha je jediným regionem ČR spadajícím do území cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a zároveň je převážně městským regionem. Proto Program rozvoje venkova v ČR na území Prahy nebude uplatněn,

---

¹ Nařízení Rady (ES) č.1698/2005, čl. 4.

s výjimkou agroenvironmentálních opatření, která jsou odůvodněná potřebou péče o životní prostředí, a mohou proto být prováděna na celém území členského státu.² [16]

4.4.1 Jednotlivé OSY, jejich strategické priority a alokace finančních prostředků na ně

V kapitole 3.3 jsou zmíněny tři hlavní cíle EU ve sféře podpory rozvoje venkova. Tyto cíle jsou v PRV nazývány tzv. „osami“. V rámci těchto os Programu rozvoje venkova jsou uvolňovány finanční prostředky na realizaci jejich priorit.

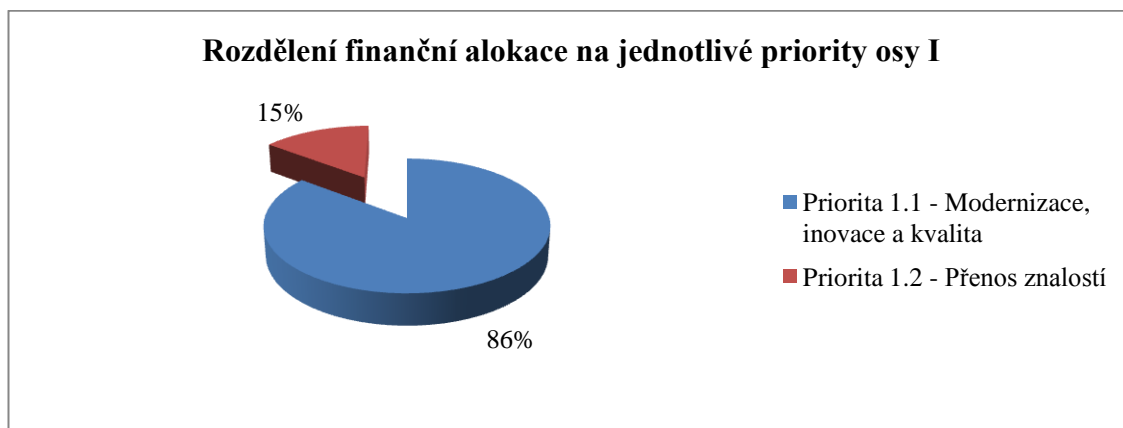
Program rozvoje venkova zajišťuje působení Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD), blíže specifikuje v souladu s nařízením Rady (ES) 1698/2005 čl. 15 strategie v jednotlivých osách stanovených Národním strategickým plánem rozvoje venkova do prováděcí úrovně a zajišťuje tak jeho efektivní realizaci. Veškeré prostředky alokované z tohoto fondu pro Českou republiku jsou součástí zdrojů veřejné podpory. [16]

OSA I - Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví: tato osa se člení na dvě priority a na celkové finanční alokaci EAFRD se podílí 22,53 %. Priorita 1.1 „Modernizace, inovace a kvalita“ zahrnuje skupiny opatření na podporu zemědělských podniků a jejich činnosti, zlepšování kvality a přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům, lesního hospodářství a posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí. Priorita 1.2 „Přenos znalostí“ zahrnuje skupiny opatření na podporu odborného vzdělávání a využívání poradenských služeb subjektů podnikajících v zemědělství, potravinářství a lesnictví a dále opatření na podporu mladých zemědělců a předčasného ukončení zemědělské činnosti.

---

² Podle čl. 39 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

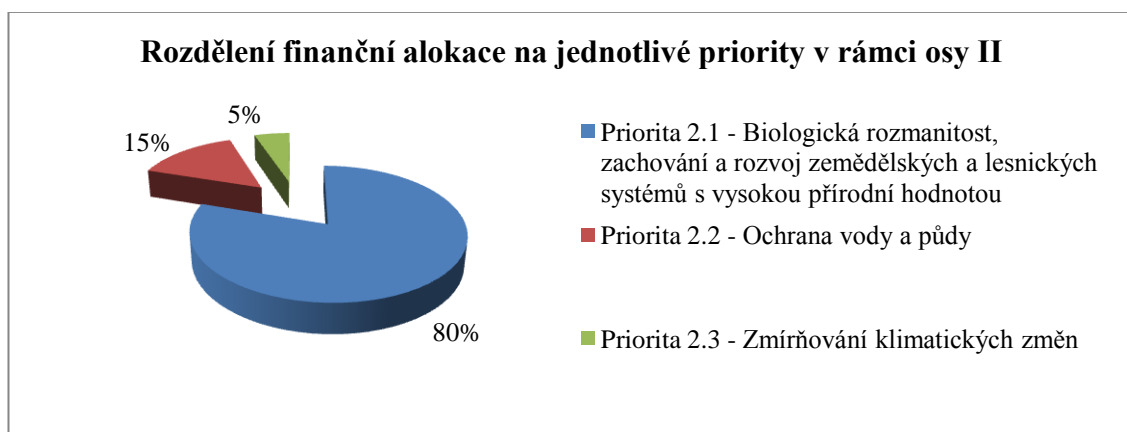
Graf č. 1: OSA I - Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Zdroj: PROGRAM ROZVOJE VENKOVA ČESKÉ REPUBLIKY NA OBDOBÍ 2007 – 2013.

OSA II - Zlepšování životního prostředí a krajiny: v této ose jsou obsaženy tři priority a její váha na celkové finanční alokaci EZFRV činí 54,39 %. Priorita 2.1 „Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přidanou hodnotou a tradičních zemědělských krajin“ podporuje zvyšování biodiverzity v krajině a je zaměřená na ochranu přírodních zdrojů. Priorita 2.2 „Ochrana vody a půdy“ podporuje zejména zachování kvalitního přirozeného vodního režimu v krajině pomocí vhodných zemědělských systémů. Priorita 2.3 „Zmírňování klimatických změn“ podporuje snižování emisí skleníkových plynů a zachování funkce lesů.

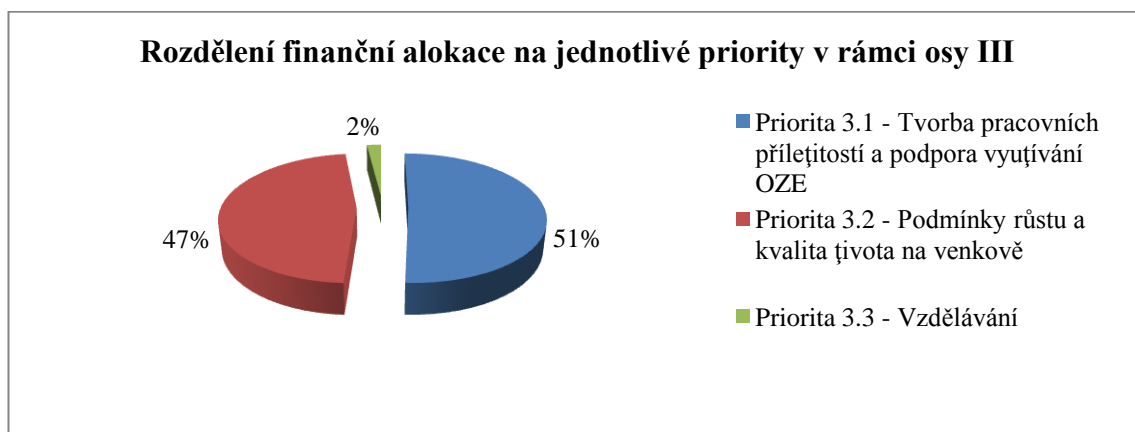
Graf č. 2: OSA II - Zlepšování životního prostředí a krajiny

Zdroj: PROGRAM ROZVOJE VENKOVA ČESKÉ REPUBLIKY NA OBDOBÍ 2007 – 2013.

OSA III - Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova: tato osa se člení na tři priority a její relativní váha na finanční alokaci EAFRD činí 16,95 %. Priorita 3.1 „Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání OZE“ podporuje diverzifikaci zemědělských aktivit, zakládání podniků a cestovní ruch. Priorita 3.2 „Podmínky růstu a kvalita života na venkově“ je orientována na zlepšení podmínek růstu a kvality života ve venkovských oblastech. Priorita 3.3 Vzdělávání je zacílena na vzdělávání a informování hospodářských subjektů, na něž se tato osa vztahuje.

Graf č. 3: OSA III - Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Zdroj: PROGRAM ROZVOJE VENKOVA ČESKÉ REPUBLIKY NA OBDOBÍ 2007 – 2013.

OSA IV: Leader je zaměřena především zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického potenciálu a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví venkova, spolu s posílením řídicích a administrativních schopností na venkově. [17]

4.5 Program LEADER

Pojem Leader je zkratkou „Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale“, neboli Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku. [5] Je iniciativou Evropské unie na podporu rozvoje venkova, zejména

ve strukturálně nejslabších regionech společenství. V popředí jsou organizace rozvoje venkova, zvyšování vzdělanosti a rekvalifikace, podpora cestovního ruchu, pomoc malým podnikům a podpora produkce vysoce kvalitních zemědělských výrobků. [6]

Leader může významně přispět zejména v rámci širšího rozvoje venkova k vytvoření nových pracovních míst mimo zemědělství, a přispět tak ke stabilizaci venkovského obyvatelstva a k zastavení vyliďňování odlehlých oblastí. Užší spolupráce při řešení problémů se předpokládá nejen na místní, ale také na regionální, národní a mezinárodní úrovni a s orgány ochrany životního prostředí i udržitelného rozvoje území. [16]

Historie

Tato metoda vznikla již roku 1991, to byl Evropskou komisí vytvořen projekt LEADER I (1991-1994), dále pak byly postupně realizovány LEADER II (1994-1999) a LEADER + (2000-2006). Na tyto aktivity plynule navazuje LEADER 2007 – 2013, který je využíván v ČR. [5] Po třech svých programovacích obdobích se tak LEADER stal natolik propracovanou a ověřenou metodou, že je možné její koncepci využít u hlavních programů rozvoje v rozsáhlejším měřítku. [8]

V podmínkách České republiky, kde dosud mnohdy přetrvává způsob myšlení, orientovaný na někdejší centrální řízení s cíleným omezením místních a individuálních iniciativ, je tato nová metoda výrazným inovačním prvkem, který na místní úrovni poskytuje dostatečný prostor pro aktivní zapojení všech venkovských subjektů do rozvoje mikroregionu, včetně přenesení odpovědnosti za výsledky této činnosti na místní úroveň. Přestože byla pro ČR metoda LEADER+ Evropského společenství v letech (2000-2006) přístupná, začala se naplno využívat až v dalším programovacím období (2007-2013). [17]

Hlavní gestoři problematiky rozvoje venkova v období do roku 2007 (MMR a MZe) však zajistili podmínky pro získání zkušeností s touto metodou a vytvořili obdobné programy financované z národních zdrojů. Významné jsou také mnohaleté zkušenosti obcí, svazků obcí a místních akčních skupin s programováním

rozvoje, s přípravou a realizací projektů v rámci Programu obnovy venkova (MMR) a programu LEADER ČR (MZe). [8]

4.5.1 Priorita a cíl

Prioritou LEADRU je zlepšení řízení a mobilizace přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu venkova. [16] V duchu této zásady jsou plánovány celkem dvě priority, a to IV. 1. „Implementace místní rozvojové strategie“, jejímž cílem je růst konkurenceschopnosti zemědělství, lesnictví a kvality života na venkově, a dále IV. 2. „Realizace projektů spolupráce“, jejímž cílem je hlavně rozvoj, propagace spolupráce, nejlepších dosažených výsledků a projektů.

Cílem je realizovat místní rozvojové strategie a spolupráci místních partnerství. Pomoci představitelům venkovských oblastí k zamyšlení nad dlouhodobým potenciálem svých oblastí, a současně podporovat zavádění originálních strategií pro trvale udržitelný rozvoj. Dále upevňováním ekonomického prostředí, vytvářet nová pracovní místa, podporovat zachování přírodních a kulturních dědictví. [8]

4.5.2 Opatření

Pojem „opatření“ lze, v této práci v souvislosti s danou problematikou, chápat jako soubor operací přispívajících k provádění osy, jak je uvedeno v článku 4 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005. [17]

V rámci priority IV. 1., na kterou je uvolňováno 90 % alokované podpory, byla vytvořena dvě opatření. [8]

Prvním opatřením je IV. 1. 1. „Místní akční skupina“ (max. 25% z podpory), v jehož rámci bylo Hodnotitelskou komisí vybráno 112 MAS na základě jimi zpracovaného Strategického plánu (SPL). Tyto MAS čerpají dotaci na svoji činnost související s realizací SPL.

Dalším opatřením je IV. 1. 2. „Realizace místní rozvojové strategie“ (min. 65% z podpory) se zaměřením na podporu projektů, které jsou v souladu se schváleným SPL jednotlivých MAS a příslušnými podmínkami Programu rozvoje venkova. Druhá priorita, která má poměrně malý podíl na uvolňovaných prostředcích, pouhých 10%, je zároveň i opatřením. IV. 2. 1. „Realizace projektů spolupráce“ umožňuje zefektivňovat principy Leaderu pomocí využití přenosu znalostí, inovace a příkladů nejlepší praxe. [21]

4.6 Místní akční skupiny

Místní akční skupiny (MAS, anglicky “Local Action Group“ - “LAG“) jsou založeny na principu partnerství a spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru na místní úrovni. [5] MAS rozvíjí své aktivity ve venkovském prostoru, který je vymezen geografickými, ekonomickými a kulturními charakteristikami. Tyto charakteristiky jim umožňují realizovat společnou rozvojovou strategii, což je dokument, který zakotvuje všechny zvláštnosti a odlišnosti území, na němž příslušná MAS působí a stanovuje cesty pro rozvoj daných území [8] Dle čl. 62 nařízení Rady uplatňují při místním rozvoji partnerský přístup, navrhují ucelenou strategii místního rozvoje, resp. Strategický plán Leader (SPL) a odpovídají za jeho provádění. Vybírají projekty, které budou v souladu se SPL v rámci Programu rozvoje venkova (PRV) financovány. [17]

4.6.1 Právní subjektivita

V České republice musí mít každá MAS právní formu obecně prospěšné společnosti (podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů), občanského sdružení (podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů), zájmového sdružení právnických osob (podle § 20, písm. f) a zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů). Naopak nemůže mít formu obchodní společnosti, občanského

sdužení (podle § 829 zákona č. 40/1964 Sb., Občanského zákoníku), nebo svazku obcí. [17]

Pro účely této práce byly vybrány Místní akční skupiny s právními formami občanského sdružení (Občanské sdružení „Místní akční skupina České středohoří“) a obecně prospěšné společnosti (MAS Říčansko, o.p.s.).

4.6.2 Orgány a členové MAS

Každá MAS má povinné orgány, schopné spravovat veřejné prostředky a zajišťovat činnost partnerství pro realizaci Strategického plánu Leader. [16] Těmito orgány jsou statutární zástupce, manažer, administrativní pracovník, účetní (účetní firma), programový a monitorovací výbor a výběrová komise. [5]

V programovém výboru, výběrové komisi a valné hromadě musí být soukromá sféra zastoupena minimálně z 50 %. Členové MAS musí mít na území působnosti příslušné MAS trvalé bydliště, sídlo nebo provozovnu, nebo být pro toto území místně příslušní. [8] Aby byl splněn cíl podchytit rozvoj venkova přímo na venkově, nikoliv pouze formálně v kancelářích místních úřadů, musí být každá MAS bezpodmínečně složena z více než 50 % z místních obyvatel: podnikatelů zaměřených na zemědělské aktivity, podnikatelů nezemědělského charakteru, členů nestátních, neziskových organizací a dobrovolníků s jasně vymezenými aktivitami své činnosti. Zbývající část MAS je složena z pracovníků komunální a státní sféry. Těchto členů však musí být méně než 50 %. [5]

4.6.3 Oblast působnosti MAS

Území působnosti místních akčních skupin musí splňovat určená kritéria, pomocí kterých je omezována geografická způsobilost příjemců podpory. MAS musí působit v subregionálním venkovském území s 10 000 až 100 000 obyvateli a hustotou osídlení do 150 obyvatel/km², a to na celém území České republiky. Z těchto kritérií je vyňato území hlavního města Prahy a území měst s více než 25 000 obyvateli, pouze

v odůvodněných případech lze udělit výjimku. [8] Tato kritéria splňuje většina území ČR, kde jsou venkovská území zastoupena téměř 75 % plochy státu.

Za venkovskou obec je v ČR zpravidla považována obec s méně než 2000 obyvateli. [16] Koncept venkovských oblastí se v posledních letech velice mění. První fáze chápe venkov hlavně jako vyrovnávání prostoru s funkcí venkova, a to zejména rozsáhlé využívání půdy s nízkou hustotou obyvatelstva. Druhá fáze nahrazuje statické pojetí za dynamičtější pojetí politické ekonomie, ve kterém byl život na venkově vnímán spíše jako boj o moc mezi třídními zájmy. Ve třetí fázi soustředěné kolem post-moderního pojetí venkovosti se odráží svět sociální, morální a kulturní hodnoty. Ve čtvrté fázi se snažíme pochopit symbolické významy venkovskosti pro lidi. Většina lidí má ale pojem venkova spojen spíše s první a druhou fází.³ [4]

4.6.4 Podpora MAS

Místní akční skupiny uplatňují při místním rozvoji partnerský přístup, navrhují ucelenou strategii místního rozvoje, resp. Strategický plán Leader (SPL) a odpovídají za jeho provádění. Vybírají projekty, které budou v souladu se Strategickým plánem Leader v rámci Programu rozvoje venkova financovány. [17] Podpora je poskytována místním akčním skupinám, které splní kritéria přijatelnosti, posuzovaná Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF) a jsou vybrána Hodnotitelskou komisí. [20] Každoročně jsou vybraným MAS přiděleny finanční prostředky, z nichž může MAS využít maximálně 20 % na své režijní náklady a na náklady spojené s realizací SPL a zbylých minimálně 80 % musí přerozdělit na projekty konečných žadatelů. [19]

4.6.5 Místní rozvojová strategie Projekty spolupráce

Podporu lze poskytnout na projekty, které jsou v souladu se schváleným Strategickým plánem Leader místní akční skupiny a příslušnými podmínkami nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu

---

³ Volně přeložila autorka práce.

pro rozvoj venkova a jeho prováděcími předpisy. Projekty k realizaci vybírá na základě předem stanovených bodovacích kritérií místní akční skupina prostřednictvím své výběrové komise. [17] Pro poskytnutí podpory musí být splněny následující podmínky: Projekt je v souladu s platnou právní úpravou, se Strategickým plánem Leader a musí být realizován v daném území působnosti MAS, žadatel musí splňovat podmínky stanovené příslušnou MAS. [22]

Projekt spolupráce lze interpretovat jako účast Místních akčních skupin na společně vypracovaném projektu s jinou MAS. Tato spolupráce může probíhat na národní a mezinárodní úrovni. [22] Cílem je povzbudit spolupráci mezi místními akčními skupinami v rámci členských států a na území třetích zemí. Smyslem tohoto opatření je využití příkladů nejlepší praxe k posílení inovačních postupů a přenosu znalostí. Projekty budou vybírány Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF) na základě splnění kritérií přijatelnosti a dosažené výše bodového hodnocení. [17]

II. PRAKTICKÁ VÝCHODISKA

---

5 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ (MAS ČS)

Oficiálním názvem Občanské sdružení „Místní akční skupina České středohoří“ bylo založeno 21. 7. 2006. Dohoda o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova se Státním zemědělským intervenčním fondem v období 2008-2013 byla podepsána 3. 8. 2009. Dotace je určena pro realizaci Strategického plánu LEADER. Sídlo sdružení je v obci Ploskovice, která je přibližně ve středu oblasti působení MAS ČS.

5.1 Analýza území MAS ČS

Území MAS České středohoří leží v jihovýchodní části Ústeckého kraje, severovýchodně od soutoku Labe a Ohře. MAS ČS je zcela na území NUTS II Severozápad. Z jihu na mikroregion navazuje území Mikroregionu Roudnicko, na západě pak MAS Serviso. Krajinný ráz mikroregionu je dán nížinami v povodí řek Labe a Ohře, ale také členitou oblastí Českého středohoří. Údolí řeky Labe ohraničují téměř svislé lávové svahy v labském zúžení, zvaném „Porta Bohemica“ neboli „Česká brána“, se vyskytují tvrdé krystalické břidlice. Průměrná nadmořská výška se pohybuje kolem 250 m n. m., severním směrem se nadmořská výška díky krajinnému reliéfu Českého středohoří zvyšuje. Nejvyšším bodem je Sedlo (726 m. n. m.), nejnižší se nachází území v povodí Labe a Ohře (cca 140 m n. m.). [23]

Pro svůj svébytný krajinný ráz, přírodní krásy a bohatou historii je území Českého středohoří velmi atraktivní. Návštěvníkům nabízí celou řadu krásných architektonických památek, městských i lidových staveb. Mezi oblíbené turistické cíle patří zámek

v Ploskovicích, zříceniny hradů (Helfenburk, Kamýk atd.). Množství vodních ploch láká v letních měsících k osvěžení. K pestrosti kraje přispívá mírné klima, díky němuž jsou stráně kuželových kopců zdobeny řadami vinné révy a jabloní.

Z územně správního hlediska zabírá velkou část regionu správní území obce s rozšířenou působností Litoměřice. Území MAS ČS má rozlohu více jak 356 km² a v jeho 33 obcích žije celkem 41 411 obyvatel. Hustota osídlení dosahuje v průměru 116 obyvatel na 1 km². [23] Území MAS České středohoří je tvořeno třemi mikroregiony Porta Bohemica, České středohoří a Sdružení obcí Úštěcko. Dále je toto území tvořeno i obcemi, které nespádají do žádného z uvedených mikroregionů. Mezi tyto obce patří Křešice, Mlékojedy, Liběšice, Litoměřice, Polepy, Chodouny, Prackovice nad Labem, Vrutice.

Do již zmíněného mikroregionu Porta Bohemica patří obce Píšťany, Velké Žernoseky, Kamýk, Malé Žernoseky, Hlinná, Michalovice, Libochovany, Lhotka nad Labem, Malíč, Mířejovice a Žalhostice. Mikroregion České středohoří je tvořen obcemi Chudoslavice, Býčkovice, Ploskovic, Žitenice, Staňkovice, Trnovany a Třebušín. A do posledního zmíněného mikroregionu Sdružení obcí Úštěcko patří zbylých sedm obcí, kterými jsou Chotiněves, Lovečkovice, Levín, Úštěk, Drahozub, Horní Řepčice a Snědovice. Pro lepší orientaci v území MAS České středohoří je přiložena i mapka regionu. (Příloha č. 4)

5.1.1 Obyvatelstvo a osídlení

Území MAS je v převážné míře tvořeno malými obcemi do 500 obyvatel (19 obcí). Největším sídlem a hlavním spádovým centrem mikroregionu je město Litoměřice. Druhým nejdůležitějším sídlem, z hlediska počtu obyvatel i regionální funkce, je město Úštěk.

Osídlení MAS můžeme charakterizovat jako značně nevyrovnané, kdy zhruba 65 % obyvatel žije v Litoměřicích, zatímco zbývajících 35 % obyvatel je rozptýleno v poměrně velkém množství malých sídel na ploše přesahující 90 % rozlohy území MAS. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo se na celkovém počtu obyvatel v mikroregionu

podílí 52,6 %, což odpovídá republikovému i krajskému průměru. Z tohoto podílu zhruba 38 % obyvatel dojíždí za zaměstnáním do jiné obce.

Z hlediska národnostního složení můžeme sledované území charakterizovat jako národnostně málo diferencované. Podíl národnostních menšin na celkovém počtu obyvatel mikroregionu představuje 5,7 %, přičemž nejvyšší národnostní menšinou jsou osoby se slovenskou národností.

Vzdělanostní struktura obyvatel je obdobná jako v Ústeckém kraji tzn., že vzdělanostní úroveň místního obyvatelstva je nižší, než jsou republikové průměry. Podíl obyvatel, kteří v Ústeckém kraji dosáhli vysokoškolského vzdělání, činí 5,3 %, než je uváděno v celé České republice, tj. 8,9 %. Dokonce podíl osob, které dosáhly vzdělání ukončené maturitní zkouškou je nejnižší v ČR. Naopak je zde ale jeden z nejvyšších podílů obyvatel se základním vzděláním.⁴ [9]

Přestože se jedná charakterem o ryze venkovský region, religiozita místního obyvatelstva je zde obdobně jako v celém Ústeckém kraji poměrně nízká a v průměru dosahuje pouze 16 %. Nejvíce věřících obyvatel je v obcích Chotiněves a Horní Řepčice. Venkovské osídlení si v řadě případů zachovalo svůj původní urbanistický ráz, který (až na výjimky) není narušován panelovou zástavbou. Charakter osídlení a urbanistickou strukturu sídel je možné považovat za silnou stránku mikroregionu.

5.1.2 Trh práce a nezaměstnanost

Na základě vládního usnesení č. 1005 ze dne 20. října 2004 je celé území MAS zahrnuto mezi regiony se soustředěnou podporou státu, a to v rámci regionů s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností. Počátkem roku 2012 výše nezaměstnanosti v regionu Ústeckého kraje, v němž se nachází celé území MAS ČS, dosahovala 13,56 %, což byla v tomto období vůbec nejvyšší naměřená nezaměstnanost v rámci krajů České republiky.

---

⁴ Analytická data této podkapitoly, byla shromážděna z SPL MAS ČS a ČSÚ.

Nezaměstnanost v tomto regionu je především spjatá s tradičním zemědělstvím a je vázána na nízkou úroveň vzdělání. Velké množství obyvatel je zaměstnáno právě v zemědělství a s ním je spjatá i sezónnost v zaměstnanosti. Roli hraje také vysoká dojíždka do zaměstnání. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo se na celkovém počtu obyvatel v mikroregionu podílí 52,6 %, což odpovídá republikovému i krajskému průměru. Z tohoto podílu zhruba 38 % obyvatel dojíždí za zaměstnáním do jiné obce. Z tohoto důvodu se priority SPL MAS ČS soustředí na to, aby ekonomické činnosti byly přímo v regionu, také se předpokládá, že se pomocí posílení podmínek pro rozvoj lidských zdrojů zvýší flexibilita a adaptabilita pracovní síly.

5.1.3 Dopravní infrastruktura

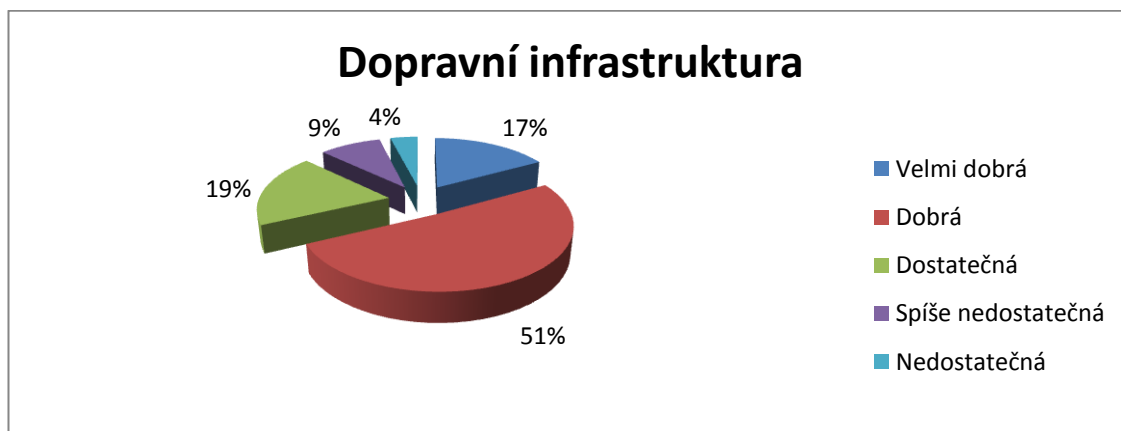
Dopravní podmínky jsou dány poměrně dobrým železničním spojením s celým územím ČR. K hlavním tratím patří Praha-Lovosice-Děčín a Lysá nad Labem-Litoměřice-Děčín a dále trať Lovosice-Česká Lípa-Liberec. Hlavní dopravní osu pro silniční dopravu tvoří silnice I. třídy z Litoměřic do Úštěku a silnice II. třídy vytvářející dopravní spojení podél řeky Labe. Řeka Labe nabízí možnost tuzemské a mezinárodní přepravy. [23]

Co se týká místní dopravní obslužnosti a spojení menších obcí s většími sídly, do nichž musejí obyvatelé těchto malých sídel dojíždět za prací, je tato problematika řešena především autobusovou hromadnou dopravou nebo vlastními dopravními prostředky. Celkem 12 obcí má dokonce k dispozici vlastní železniční stanici.

Toto dopravní spojení je všeobecně považováno za dostatečné, dle nadpoloviční většiny dotazovaných (68 %) v rámci vlastního dotazníkového šetření je dopravní spojení hodnoceno jako dobré nebo velmi dobré. Dalších 19 % dotazovaných považuje dopravní spojení za dostatečné a zbylých 13 % obyvatel ho označuje za spíše nedostatečné a nedostatečné. Nejhorší hodnocení bylo právě v malých obcích, které jsou v méně dostupných lokalitách regionu.

Graf č. 4: Hodnocení dopravního spojení mezi jednotlivými obcemi MAS ČS

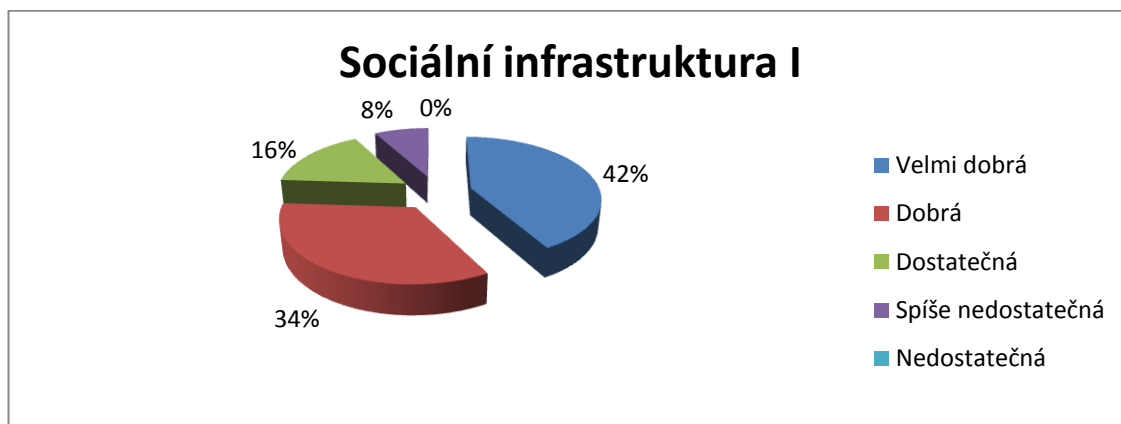
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření na území MAS ČS (příloha č. 1)

5.1.4 Sociální infrastruktura

Vzhledem k velikosti jednotlivých obcí MAS ČS je nabídka vzdělávacích zařízení omezená. Mateřské školy jsou v 15 obcích, základní školy jsou v 9 obcích, ale ve většině z nich je nabízen pouze nižší stupeň základního vzdělání a za vyšším stupněm pak musejí děti dojíždět především do Litoměřic, kde se nacházejí i všechny střední školy a odborná učiliště v regionu. Za vysokoškolským vzděláním pak musejí obyvatelé tohoto regionu dojíždět do jiných koutů České republiky, protože zde naprosto chybí. Jediná varianta vysoké školy je zde nabízena distanční formou studia, což není pro mladé uchazeče o vzdělání atraktivní.

Otázku dostupnosti a kvality vzdělání v regionu zhodnotilo 76 % dotazovaných jako velmi dobrou nebo dobrou. Jako dostatečnou tuto otázku hodnotilo 16 % dotazovaných a zbylých 8 % jako spíše nedostatečnou, za nedostatečnou ji nepovažuje žádný z dotazovaných respondentů.

Graf č. 5: Hodnocení dostupnosti a kvality vzdělání v regionu MAS ČS

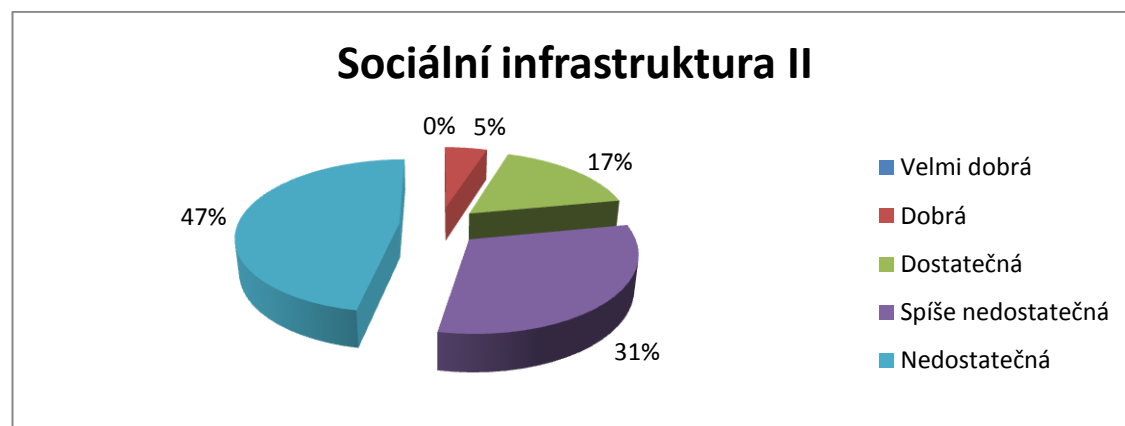

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření na území MAS ČS (příloha č. 1)

Na rozdíl od vzdělávacích zařízení je ale v tomto regionu značný nedostatek domovů pro seniory či jiné formy sociálních a ubytovacích zařízení pro seniory. Tato zařízení jsou situována především v Litoměřicích a dále pak ve větších obcích, příkladem jsou obce Ústěk a Velké Žernoseky.

Tato problematika je pak dotazovanými respondenty hodnocena jako nedostatečná či spíše nedostatečná 78 %. Jako dostatečnou ji pak hodnotí 17 % dotazovaných a za dobrou ji považuje 5 % dotazovaných. Za velmi dobrou ji nepovažuje nikdo.

Graf č. 6: Hodnocení dostupnosti a kvality sociálních zařízení MAS ČS

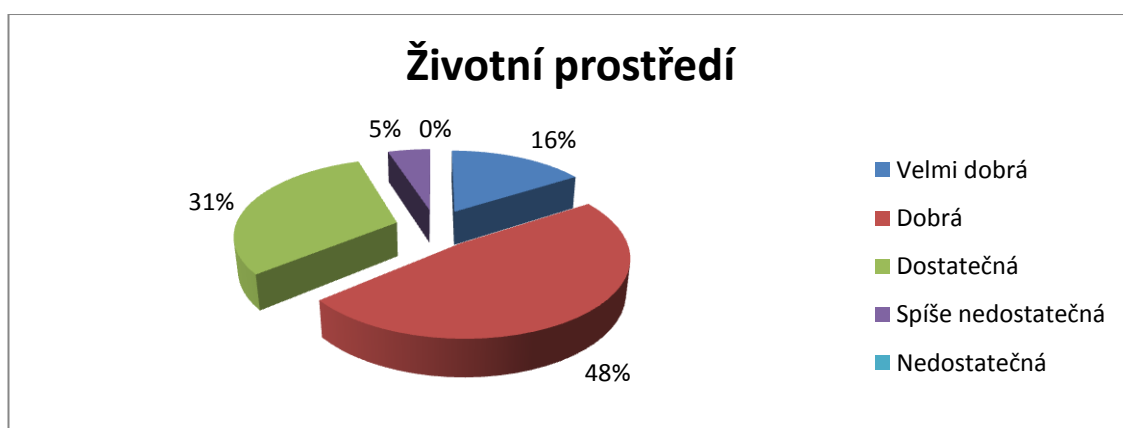
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření na území MAS ČS (příloha č. 1)

5.1.5 Životní prostředí

Na území MAS ČS se nachází 5 z 6 kategorií zvláště chráněných území (ZCHÚ) přírody, stanovených dle zákona 114/1992 Sb. Jediná kategorie, která se zde nevyskytuje, je Národní park. Všeobecně je tato oblast považována za území s vysokou kvalitou životního prostředí a zachovalým přírodním bohatstvím i přes to, že se nachází v Ústeckém kraji.

Otázku kvality životního prostředí zhodnotila většina respondentů dotazníkového šetření jako dobrou a velmi dobrou, i když někteří připustili, že nedaleké tovární komplexy, především v oblasti Lovosic, narušují přírodní ráz krajiny, k této problematice vyjádřilo svůj názor 24 obyvatel regionu, žijících především v obcích Mlékojedy, Litoměřice, Malé Žernoseky a Žalhostice. Tyto obce jsou totiž nejbližší ke zmiňovaným Lovosicím. Občané těchto obcí měli poněkud skeptičtější hodnocení než obyvatelé vzdálenějších obcí. Co se týká ostatních obyvatel regionu, kteří žijí v odlehlejších sídlech, ti hodnotí kvalitu životního prostředí jako velmi dobrou nebo dobrou.

Graf č. 7: Hodnocení kvality životního prostředí MAS ČS

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření na území MAS ČS (příloha č. 1)

5.1.6 Turistické zajímavosti a infrastruktura

Pro svůj svébytný krajinný ráz, přírodní krásy a bohatou historii je území Českého středohoří velmi atraktivní. Návštěvníkům nabízí celou řadu krásných architektonických památek, městských i lidových staveb. Množství vodních ploch láká v letních měsících k osvěžení. K pestrosti kraje přispívá mírné klima, díky němuž jsou stráně kuželových kopců zdobeny řadami vinné révy a jabloní. [13]

Mezi nejvyhledávanější přírodní památky patří Labská soutěska zvaná "Porta Bohemica", hora Sedlo, Bílé stráně, Holý vrch u Hlinné, Kalvárie (Tříkřížový vrch), Radobýl, Hradiště a Opárenské údolí. Za návštěvu stojí také řada historických památek, mezi které patří několik zřícenin hradů, např. Helfenburk, Kamýk a Levín, dále skalnatý vrch Kalich, kde se nachází zbytky Žižkova hradu a v neposlední řadě Státní zámek Ploskovice.

Vzhledem ke zvyšujícímu se zájmu zahraničních turistů o oblast Českého středohoří lze očekávat zvyšující se poptávku po ubytovacích kapacitách a s tím související rozvoj soukromých podnikatelských aktivit v této oblasti. V současnosti je však ubytovacích zařízení hotelového typu či penzionu značný nedostatek. Tyto služby poskytuje pouze 9 obcí MAS, ale většina těchto ubytovacích zařízení je situována přímo v Litoměřicích. Další typy ubytovacích zařízení, jako jsou veřejná tábořiště a kempy se nacházejí mimo Litoměřic i v dalších obcích, jako jsou Velké Žernoseky, Malé Žernoseky, Úštěk a Křešice.

5.2 Strategický přístup MAS ČS

Strategický plán rozvoje území působnosti MAS České středohoří (ISÚ) byl vytvořen na základě prováděné analýzy regionu. V souladu s tímto dokumentem byly vytvořeny i jednotlivé priority SPL a jejich „opatření Fiche“ (dále jen Fiche), což je stručný popis podporovaných aktivit přispívajících k provádění SPL v rámci opatření IV. 1. 2. [18] Při tvorbě SPL byly zformulovány dvě priority, k jejichž naplnění je určeno 6 fichí v souladu s opatřeními PRV.

Priorita SPL č. 1: Zlepšování kvality života ve venkovském prostoru Českého středohoří.

Podpora do oblasti péče o obyvatele s ohledem na formování příznivého prostředí pro bydlení i komunitní rozvoj. Pro účely této priority byly vytvořeny následující tři Fiche.

Fiche I: „Vybavenost pro rozvoj lidských zdrojů, volný čas a zajištění sociálních potřeb“ je realizována v rámci opatření PRV: III. 2. 1. 2., řeší občanské vybavení a služby, společně se zázemím pro společenské, kulturní, sportovní, spolkové a environmentální, vzdělávací a jiné účely. Záměrem Fiche je podpora lepších příležitostí občanů k seberealizaci svých kulturních, vzdělávacích a jiných sociálních potřeb všech věkových kategorií a vyrovnání podmínek života na venkově a ve městě.

Fiche II: „Vzhled obcí a kvalita venkovského prostředí“ je realizována v rámci opatření PRV: III. 2. 1. 1, sdružuje projekty zlepšující funkci úřadů místních samospráv, ale i kultivování veřejných prostranství, odpočinkových zón a budování a zlepšování technické infrastruktury související s životem na venkově, tj. například zeleň, mobiliář, informační a jiné sítě apod. Cílem této Fiche je nadále zlepšovat celkový vzhled při zachování jejich původního venkovského charakteru za účelem zvyšování atraktivity obcí pro trvalé bydlení i cestovní ruch.

Fiche III: „Péče o kulturní dědictví Českého středohoří“ je realizována v rámci opatření PRV: III. 2. 2., primárně je opatření zaměřeno zvýšení atraktivity venkovských oblastí, druhotně se zaměřuje na vyrovnání zanedbání péče o architektonické památky i péči o nehmotné kulturní dědictví způsobeného nedostatečným obecným povědomím obyvatel o nezbytnosti ochrany kulturních hodnot.

Priorita SPL č. 2: Využití místního potenciálu pro rozvoj a diversifikaci venkovské ekonomiky

Oproti první prioritě se tato priorita orientuje na změny v hospodářských vazbách, vede k otevření nových ekonomických segmentů, rozvoji cestovního ruchu, ale také

služeb poskytovaných podnikatelským způsobem, zejména ubytování a provozování sportovních areálů, půjčoven zařízení atd. K realizaci této priority byly vytvořeny následující Fiche:

Fiche IV: „Infrastruktura cestovního ruchu“ je realizována v rámci opatření III. 3. 1., zaměřuje se na vytvoření turistických tras s kvalitním značením a zároveň s prvky zábavnými, ale i naučnými a na vytváření či zkvalitnění venkovských expozic a muzeí.

Fiche V: „Podpora služeb cestovního ruchu“ je realizována v rámci opatření III. 3. 1. a zaměřuje se výhradně na podnikatelské činnosti, jako například budování malokapacitních stravovacích a ubytovacích zařízení a zřízení dalšího vybavení, zejména sportovního. Má za úkol především aktivizovat především zemědělské farmy, aby využily svůj potenciál v oblasti agroturistiky. Hlavním cílem je přímá podpora různorodosti zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce, rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti, různorodost venkovské ekonomiky, zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit.

Fiche VI: „Podpora tvorby místních produktů“ je realizována v rámci opatření I. 1. 3. 1 (hlavní opatření) a 1. 1. 1. 1 (vedlejší opatření). Je zaměřena na výkonnost zpracovatelských podniků na rozvoj nových odbytišť pro zemědělské produkty a souběžně tvorbu vyšší přidané hodnoty prostřednictvím nových produktů. Kombinace opatření, které fiche kombinuje, tedy tkví především ve zlepšení konkurenceschopnosti zemědělsko-potravinářského odvětví a tvorbě vyšší přidané hodnoty produkovaných výrobků.⁵

5.3 Realizace projektů v rámci SPL MAS ČS

Za dobu své existence, tj. v letech 2009 až 2011 byly vyhlášeny 4 výzvy MAS ČS (v 8., 9., 11. a 13. kole PRV). Výzvy jsou vyhlašovány v souladu s Pravidly IV. 1. 1.

---

⁵ Specifikace jednotlivých Fichí byly zpracovány pomocí informací v SPL MAS České středohoří.

a IV. 1. 2. a platnou Metodikou pro tvorbu fichí MZe ČR č. j. 37054/2010-10000. Termíny a administrativní postupy jsou dodržovány. V uvedeném období nebylo evidováno žádné odvolání žadatelů proti rozhodnutí o vyřazení na základě administrativní kontroly či rozhodnutí výběrové komise. [14]

5.3.1 Počty podaných, schválených a realizovaných projektů

Výzva č. 1 byla vyhlášena 1. 9. 2009 na Fiche 1, 2, 3 a 6. Celkem bylo k posouzení předloženo 24 projektů, z nichž hodnocením výběrové komise MAS prošly všechny, avšak hodnocením SZIF prošlo jen 19 projektů. Úspěšně bylo zrealizováno 18 projektů, na něž bylo alokováno celkem 8 479 651 Kč.

Výzva č. 2 byla vyhlášena 28. 12. 2009 na všechny Fiche. Celkem bylo k posouzení předloženo 28 projektů, z nichž hodnocením výběrové komise MAS prošlo 23 projektů, avšak hodnocením SZIF prošlo jen 20 projektů. Úspěšně bylo zrealizováno 16 projektů, na něž bylo alokováno celkem 7 302 883 Kč.

Výzva č. 3 byla vyhlášena 28. 6. 2010 na Fiche 3, 4, 5 a 6. Celkem bylo k posouzení předloženo 10 projektů, z nichž hodnocením výběrové komise MAS i hodnocením SZIF prošlo 7 projektů. Prozatím ale nebyl zrealizován žádný projekt. Na projekty z této výzvy bylo celkem alokováno 3 310 888 Kč.

Prozatím poslední výzva č. 4 byla vyhlášena 23. 4. 2011 na všechny Fiche. K posouzení bylo celkem přeloženo 36 projektů, z nichž hodnocením výběrové komise MAS prošlo 30 projektů a hodnocením SZIF jen 28. Z těchto projektů zatím nebyl žádný zrealizován. Celkem bylo na tuto výzvu alokováno 11 378 708 Kč.⁶

5.3.2 Plnění finančního plánu SPL dle Fichí

Dle dostupných informací z monitorovací zprávy 2011 byla ze všech Fichí nejvíce naplněna Fiche III. Tato Fiche byla naplněna na 448 %, což svědčí o faktu, že v regionu

---

⁶ Tato data byla shromážděna z Monitorovací zprávy MAS České středohoří.

MAS ČS je velké množství památek, které potřebují revitalizaci k tomu, aby přispěly k větší atraktivitě území pro budoucí návštěvníky.

Druhou, nejvíce naplněnou, je Fiche I., která byla naplněna na 108 %. V těsném závěsu za tímto výsledkem naplnění je Fiche II., která byla naplněna téměř podle plánu, a to na 90 %.

O poznání hůře je naplněna Fiche IV., ta je naplněna ze 44 %. Fiche VI. byla naplněna pouze z 25 %, v kontextu s tímto výsledkem uvažuje MAS ČS o zařazení nového podopatření, které by umožnilo místním zemědělcům čerpat dotace i na pořízování nových zemědělských strojů s názvem „Modernizace zemědělských podniků“. Právě o tuto možnost dotace by byl zájem u místních obyvatel.⁷

Minimální čerpání u Fiche V., a to pouze z 12 % je dáno podmínkou, dle které mohli prostředky čerpat pouze podnikatelé s kratší historií než 2 roky. Začínající podnikatelé jsou většinou zatíženi dosud neuhrazenými závazky z počátku svého podnikání, a proto jejich zájem o dotace byl nulový. Tato podmínka již od 1. 1. 2011 neplatí, a proto je v dalších výzvách očekáván větší zájem místních podnikatelů.

5.3.3 Spolupráce s jinými MAS

V rámci projektu spolupráce prozatím MAS České středohoří nerealizovala ani jeden projekt a v současné době nespolupracuje se žádnou Místní akční skupinou na národní ani mezinárodní úrovni.

---

⁷ Tato informace byla poskytnuta při rozhovoru s ředitelem MAS České středohoří.

6 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA ŘÍČANSKO (MAS ŘÍČANSKO)

Obecně prospěšná společnost MAS Říčansko o.p.s. byla zakladatelskou smlouvou založena dne 23. 8. 2006. Dohoda o poskytnutí finanční pomoci v rámci Operačního programu Rozvoj venkova multifunkční zemědělství (Operační program Zemědělství) - Cíl 1 - 2004/2006 byla se Státním zemědělským intervenčním fondem podepsána dne 15. 11. 2006.

6.1 Analýza území MAS Říčansko

Region MAS Říčansko se nachází v jihovýchodní části území Středočeského kraje, na území bývalého okresu Praha – východ, Praha – západ a Benešov. Sousedí na jihu s MAS Posázaví, na východě s MAS Podlipanskem a na severu s Regionem Pošembeří. Významné je sousedství s Prahou na severozápadě, přičemž především západní část regionu MAS Říčansko je součástí nejužšího zázemí hlavního města. Blízkost hlavního města je pro území obrovskou výhodou, ale zároveň i nevýhodou. Tato skutečnost totiž ovlivňuje v různé intenzitě celou řadu socioekonomických ukazatelů.

Území se rozprostírá přibližně na 70 % okresu Praha - východ, dále jedna obec leží na území okresu Praha - západ a dvě obce se nacházejí v okresu Benešov. Zasahuje do správního obvodu pověřených obecních úřadů Říčany, Kamenice, Benešov, Jesenice a působí ve správním obvodu Říčany, Benešov a Černošice jako obci s rozšířenou působností. [15]

Celé území spravované MAS Říčansko zabírá rozlohu 270,65 km² a jeho součástí je 38 obcí, v nichž žije celkem 50 430 obyvatel.⁸ Hustota zalidnění je oproti průměru České republiky a průměru EU vysoká, činí 171,55 obyvatel na km².

---

⁸ Údaje dle ČSÚ, platné k 1. 1. 2011.

Mezi obce, které do regionu MAS Říčansko patří Babice, Březí, Čestlice, Dobřejovice, Doubek, Herink, Hrusice, Kamenice, Klokočná, Kostelec u Křížků, Křenice, Křížkový Újezdec, Kunice, Louňovice, Mirošovice, Mnichovice, Modletice, Mukařov, Nupaky, Ondřejov, Pětihosty, Petříkov, Popovičky, Průhonice, Pyšely, Radějovice, Řehenice, Říčany, Strančice, Struhařov, Sulice, Světice, Svojetice, Tehov, Tehovec, Velké Popovice, Všestary, Zvanovice. Z těchto obcí mají pouze dvě statut města, a těmi jsou Říčany a Mnichovice.

6.1.1 Obyvatelstvo a osídlení

Region MAS Říčansko je tvořen převážně malými obcemi s počtem obyvatel do 1 000, takových obcí je zde 29 a tvoří 76,5 % ze všech sídel zahrnutých v tomto území. Podíl městského obyvatelstva je pouhých 43,3 %, což představuje nižší údaj ve srovnání s průměrem ČR, proto můžeme region MAS Říčansko nazvat jako venkovský region.

Říčansko se, ve srovnání s ostatními regiony, vyznačuje nižším průměrným věkem obyvatelstva, což je způsobováno především intenzivní migrací v souvislosti s procesem suburbanizace. Obyvatelstvo je složeno především z ekonomicky aktivních občanů, z nichž zhruba 50 % dojíždí z prací do jiných obcí.

Také vzdělanostní struktura je v tomto regionu na vyšší úrovni, než v ostatních regionech Středočeského kraje. To je taktéž způsobováno migrací obyvatelstva, a to hlavně z Prahy, odkud sem proudí velké množství obyvatelstva se středoškolským a vysokoškolským vzděláním. Dle studie agentury STEM, která byla prováděna v roce 2009, byl podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním 12 %, se středoškolským vzděláním zakončeným maturitní zkouškou 33%, se středoškolským vzděláním bez maturitní zkoušky 41% a podíl obyvatel se základním vzděláním pouhých 14 %. [15]

Velkým přínosem je pro tento region stále se rozrůstající bytová výstavba a s ní i nárůst počtu obyvatel. Tento jev nese však i negativní rysy, mezi které patří vyliďňování malých obcí a přesun obyvatelstva do měst, čímž dochází ke stárnutí místní populace.

V regionu jsou čtyři církve, které ovšem nevyžívají plně všech svých možností, jak se více přiblížit místnímu obyvatelstvu. I přes tuto skutečnost je totiž na Říčansku málo věřících, což je ale celostátním jevem.⁹

6.1.2 Trh práce a nezaměstnanost

Region MAS Říčansko se vyznačuje nízkou mírou nezaměstnanosti v porovnání s ostatními regiony České republiky. Míra nezaměstnanosti ve Středočeském kraji v prvních dvou měsících roku 2012 byla 7,57%. V jednotlivých okresech, na nichž se nachází území MAS Říčansko, byla pak míra nezaměstnanosti následující: v okrese Benešov 6,3 %, v okrese Praha - východ 3,5 % a v okrese Praha - západ 4,2%. Jelikož se většina území nachází v oblasti Praha - východ, lze se tedy přiklánět k nejnižší z uváděných hodnot.¹⁰

Pracovní příležitosti jsou především v oblasti logistiky a obchodu, což je způsobeno ekonomickou skladbou území regionu. Vzhledem k nízké míře nezaměstnanosti v regionu není kladen velký důraz na rekvalifikaci a vzdělávání pracovní síly. [15]

6.1.3 Dopravní infrastruktura

Protože se region MAS Říčansko nachází v hustě osídleném a zalidněném zázemí Prahy, je pro jeho okolí typická hustá síť silničních komunikací s nadprůměrně vysokými intenzitami provozu. Dopravní systém regionu je ovlivněn faktem, že leží v blízkosti hl. m. Praha a přes území vedou historicky radiálně uspořádané hlavní tranzitní sítě, mezi ně patří např. D1, I/2 – Černokostecká, atd. Dálnice D1 na vjezdu do Prahy je vůbec nejzatíženější silnicí mimo města v České republice. Silnice II. a III. třídy na území MAS Říčansko slouží hlavně k napojení jednotlivých částí regionu a obcí na nadregionální silniční síť. [15]

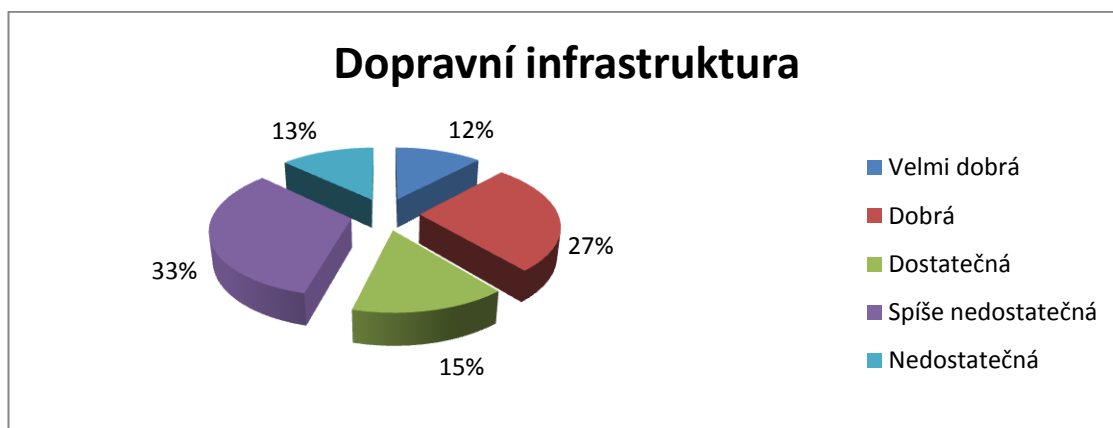
⁹ Analytická data v podkapitole byla zpracována dle SPL MAS Říčansko.

¹⁰ Data uváděná dle dostupných údajů ČSÚ.

Přes region prochází taktéž jedna železniční trať, a to Praha – České Budějovice, která slouží místním obyvatelům jako jedna z možností k dojížděcí za prací. Vlaky zde jezdí v intervalu 30 - 60 minut. Další možností, jak se dostat do práce je Pražská hromadná doprava, která spojuje i obce v okolí Prahy. Nevýhodou však je, že tyto linky jsou směřovány především do větších obcí v regionu a jsou určeny především k dojížděcí do Prahy a zpět. Neřeší tedy dopravní spojení mezi menšími obcemi, které jsou mimo tuto oblast. Obyvatelé těchto obcí musí za prací dojíždět vlastními dopravními prostředky.

Dle vlastního dotazníkového šetření vyplývá, že téměř polovina obyvatel regionu (46%) je nespokojena s místním dopravním spojením a hodnotí ho jako nedostatečné nebo spíše nedostatečné. Takto je dopravní dostupnost hodnocena především v jižní a jihozápadní části regionu. Naopak obyvatelé severní části regionu (39%) hodnotí tuto problematiku jako dobrou a velmi dobrou, zbylých 15% obyvatel ji považuje za dostatečnou.

Graf č. 8: Hodnocení dopravního spojení mezi jednotlivými obcemi MAS Říčansko

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření na území MAS Říčansko (příloha č. 1)

6.1.4 Sociální infrastruktura

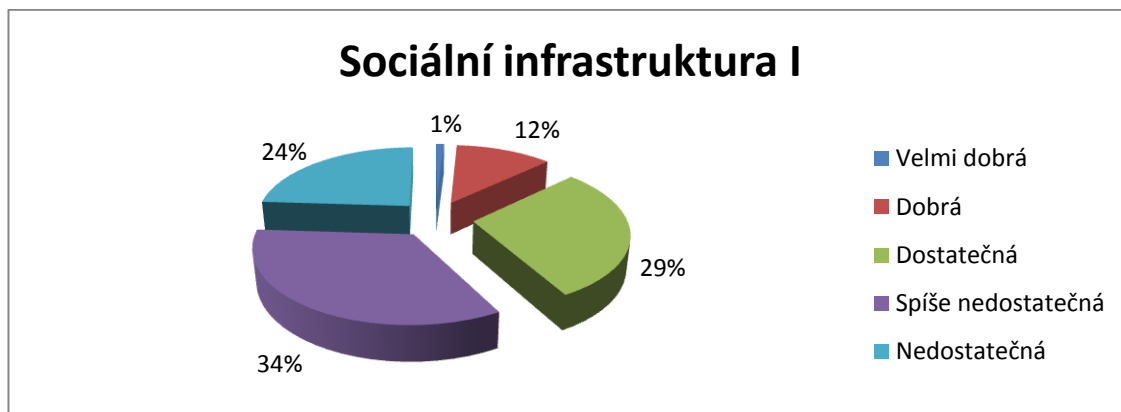
Jak již bylo řečeno v kapitole, která řeší otázku osídlení, je na území MAS Říčansko velký počet malých obcí, což staví tuto oblast do nevýhody v dostupnosti

vzdělání. Navíc ani rozsáhlá migrace obyvatelstva do regionu nemá pozitivní vliv na tuto problematiku, dochází zde k nedostatku školních zařízení.

Celkem je v tomto regionu situováno 33 mateřských škol, které jsou kapacitně plně vytiženy. Základních škol je v regionu 21, ale čtyři z nich jsou schopné vyučovat pouze na nižším stupni vzdělání, do tzv. druhého stupně základní školy pak musejí děti dojíždět do jiných škol v regionu i mimo něj. Střední školy jsou v regionu pouze 4 a tři z nich jsou právě v Říčanech. Tento fakt je vzhledem k počtu obyvatel znepokojující a vede k plošné dojížděce za středoškolským vzděláním do jiných obcí mimo region, především však do Prahy. Vysoká škola zde není žádná.

Z vlastního šetření vyplynulo, že otázku dostupnosti a kvality vzdělání hodnotí místní obyvatelé především jako spíše nedostatečnou či nedostatečnou, takto hodnotilo 58 % dotazovaných. Jako dostatečnou a dobrou hodnotí tuto problematiku 41 % a za velmi dobrou ji považuje pouhé 1 % obyvatel. Z šetření tedy vyplývá, že zdejší obyvatelé považují situaci jako velice špatnou.

Graf č. 9: Hodnocení dostupnosti a kvality vzdělání v regionu MAS Říčansko

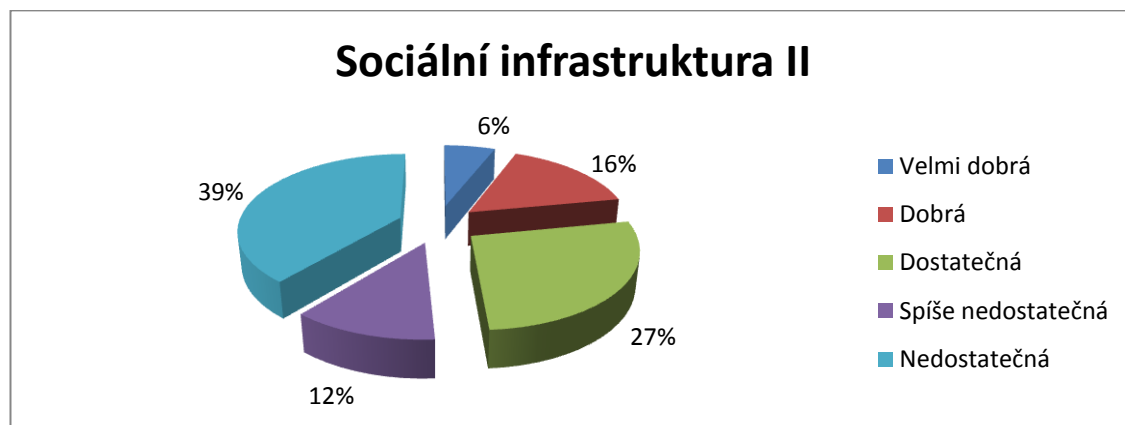

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření na území MAS Říčansko (příloha č. 1)

Co se týká domovů pro seniory a jiných sociálních zařízení, je v regionu 6 domovů pro seniory a 10 sociálních zařízení s různým zaměřením. Tuto skutečnost lze všeobecně považovat za dostatečnou, ale tato zařízení jsou především přímo v Říčanech a dalších větších obcích, jako např. Pyšely, Strančice a Mukařov. Místní obyvatelé mají však na tuto skutečnost jiný názor.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 51 % respondentů považuje situaci v oblasti sociálních služeb za nedostatečnou či spíše nedostatečnou. Za dostatečnou nebo dobrou ji považuje 43 % a za velmi dobrou pouze 6 % dotazovaných.

Graf č. 10: Hodnocení dostupnosti a kvality sociálních zařízení MAS Říčansko

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření na území MAS Říčansko

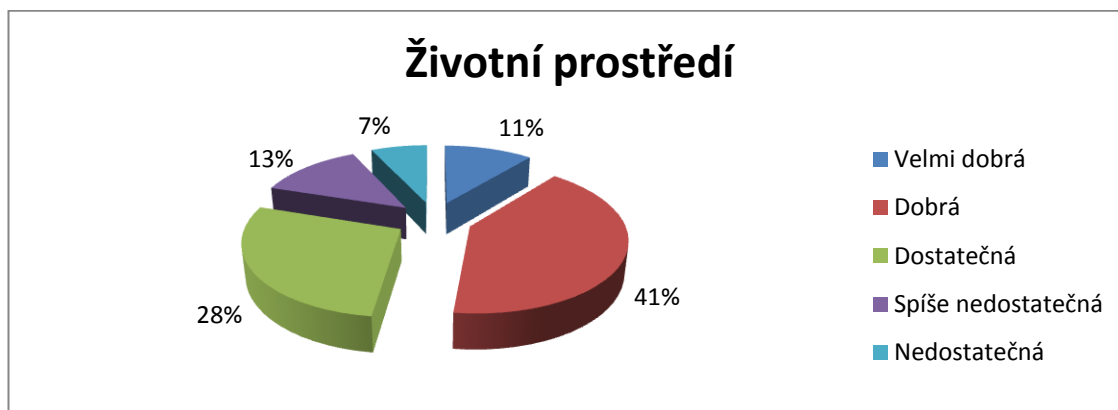
6.1.5 Životní prostředí

Na území regionu MAS Říčansko se nachází přírodní park Velkopopovicko a národní přírodní rezervace Voděradské Bučiny. V regionu MAS Říčanska se nevyskytují žádné zvláště chráněné druhy živočichů ani rostlin. V regionu se nachází přibližně 60 chráněných stromů.

Jednou z hlavních příčin nepříznivého stavu přírodního prostředí je vytlačování přírodních prvků z krajiny. V intenzivně využívané krajině MAS Říčansko, jsou tyto zelené kouty pod silným tlakem lidského hospodaření.

Dle místních obyvatel, kteří byli osloveni, při dotazníkovém průzkumu vyplynulo, že většina dotazovaných by okolní kvalitu životního prostředí hodnotila jako dobrý či dostatečný, takto hodnotilo 69 % respondentů. Dalších 11 % hodnotí zdejší situaci jako velmi dobrou a zbylých 20 % jako spíše nedostatečnou či nedostatečnou.

Graf č. 11: Hodnocení kvality životního prostředí MAS Říčansko

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření na území MAS Říčansko

6.1.6 Turistické zajímavosti a infrastruktura

Region MAS Říčansko má zájemcům o kulturu a turistiku co nabídnout. Je zde velké množství památek, pamětihodností, přírodních zajímavostí a široké možnosti kulturního vyžití. Krásná příroda vhodná k pěší i cyklistické turistice a dobrá dostupnost Prahy, to jsou hlavní výhody polohy regionu. [15]

Mezi přírodní památky a zajímavosti, které lákají do oblasti turisty, patří Voděradské Bučiny, Božkovské jezírko, Přírodní park Velkopopovicko, Průhonický park, údolí Rokytky a mnoho dalších zajímavostí. Mezi kulturní památky patří například zámek Dobřejovice, barokní zámek Štířín, zřícenina gotického hradu ze 13. století v Říčanech a velké množství dalších oblíbených a turisticky zajímavých památek.

Region MAS Říčansko je z hlediska počtu ubytovacích a stravovacích zařízení vybaven dostatečně, dá se říci, že jsou rovnoměrně rozloženy po celém regionu. Najdeme zde ubytovací zařízení všech kategorií. Vyskytují se zde luxusní hotely, penziony, privátní zařízení, ale i dva kempy.

6.2 Strategický přístup MAS Říčansko

Jelikož MAS Říčansko nevytvořila svou Integrovanou strategii území (ISÚ), tak byl vytvořen obsáhlejší Strategický plán Leader MAS Říčansko, který je pojat komplexněji a nespolehá jen na oblasti přijatelné podpory z PRV. Pro realizaci SPL byly stanoveny 4 priority a bylo vytvořeno celkem 7 Fichí.

První priorita je nazvána „Integrovaný rozvoj území“ a soustředí se na integrovaný rozvoj území, modernizaci, výstavbu či rekonstrukci sociálních, vzdělávací a veřejné infrastruktury. Druhá priorita „Životní prostředí“ je zaměřena na životní prostředí a rozvoj dopravní infrastruktury. Třetí priorita s názvem „Venkovské tradice“ je zaměřena na návrat k původním tradicím a rozvoji cestovního ruchu a kulturní vyžití. Poslední prioritou je „Rozvoj agroturistiky, ekoturistiky a doprovodných služeb“, který se soustředí na vytvoření podmínek pro místní odbyt zemědělských produktů a vytvoření podmínek pro rozvoj mimoprodukční funkce zemědělství.

Fiche č. I: „Cestovní ruch“ je realizována v rámci opatření PRV: III. 1. 3. a řeší podporu budování infrastruktury cestovního ruchu a zlepšení existující infrastruktury cestovního ruchu. Záměrem je plnění cílů, kterými jsou kvalitní vybavení stávajících a výstavba nových zájmových stezek (např. hippostezky, lyžařské stezky atd.), různých naučných stezek a pěších tras.

Fiche č. II: „Cestovní ruch - ubytování a sport“ je realizována taktéž v rámci opatření PRV: III. 1. 3., je zaměřena na budování a zlepšení existující infrastruktury cestovního ruchu. Dále se soustředí na výstavbu, obnovu, rekonstrukci a modernizaci malokapacitního ubytovacího či stravovacího zařízení; výstavbu, obnovu a rekonstrukci areálů pro agroturistiku; výstavbu, obnovu, vybavení a sportovní potřeby sportovních půjčoven; výstavbu, modernizaci, rekonstrukci, přestavbu sportovních zařízení.

Fiche č. III: „Integrovaný rozvoj obcí - celkový vzhled obcí a kvalita života - cesty, prostranství, infrastruktura, územní plán“ je realizována v rámci opatření PRV: III. 2. 1. 1., podporuje aktivity vedoucí k tvorbě a rekultivaci veřejných prostranství, například výstavbu a rekonstrukci navesí, včetně osazování mobiliářem,

výsadbu zeleně, osvětlení, chodníky a rovněž zapojení veřejnosti do plánování a vypracování územního plánu, dále se soustřeďuje na zkvalitnění technického stavu, propustnosti a obslužnosti silnic III. a IV. třídy v obytných zónách.

Fiche č. IV: „Integrovaný rozvoj obcí - obnova a rozvoj veřejné infrastruktury - budovy - občanská vybavenost a služby“ je realizována v rámci opatření PRV: III. 2. 1. 2., jejím cílem je podpora budování a oprav infrastruktury pro místní pečovatelské služby i asistenční služby. Dalším cílem je podpora budování a oprav infrastruktury sociálně právních či občanských poraden. V další řadě podpora volnočasových i sportovních aktivit v regionu, také realizace projektů, rozvíjející aktivity pro rodiče s dětmi a v neposlední řadě rozvoj vzdělávání a místní zaměstnanosti.

Fiche č. V: „Rozvoj a uchování kulturního dědictví“, jež je realizována v rámci opatření PRV: III. 2. 2., se zaměřuje na celkový vzhled obcí a kvalitu života v nich, ochranu přírodně a kulturně hodnotných území, lokalit a krajinotvorných prvků, péči o krajinu a architektonickou ochranu, rekonstrukci přírodních a kulturních památek a otevření památek veřejnosti.

Fiche č. VI: „Vzdělávání“ je realizována v rámci opatření PRV: III. 3. 1. a soustředí se hlavně na podporu poradenství obcím a informovanosti, vzdělání pro občany i obce, podporu spolupráce mezi obcemi a navázání mezuregionální a mezinárodní spolupráce za účelem zkvalitnění podmínek pro život pro občany v regionu.

Fiche č. VII: „Integrovaný rozvoj obcí - zakládání mikropodniků“ je realizována v rámci opatření PRV: III. 1. 2. a je soustředěna na výstavbu, modernizaci a rekonstrukci sociální, vzdělávací a veřejné infrastruktury.¹¹

---

¹¹ Specifikace jednotlivých Fichí byly zpracovány pomocí informací v SPL MAS Říčansko.

6.3 Realizace projektů v rámci SPL MAS Říčansko

Za dobu svého působení v letech 2008 – 2011 vyhlásila MAS Říčansko celkem 9 výzev pro předkládání projektů místních aktérů. Vyhlášené výzvy jsou v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a dalšími Pravidly, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace v rámci Programu rozvoje venkova ČR pro období 2007 – 2013.

6.3.1 Počty podpořených projektů a celkové alokované částky

Výzva č. 1/2008 byla vyhlášena 1. 9. 2008 na Fiche 3 a 5. V rámci této výzvy bylo celkem podpořeno 12 projektů, na něž bylo celkem alokováno 8 431 762 Kč. Tuto výzvu hodnotil ředitel MAS Říčansko, jako velmi zdařenou.

Výzva č. 1/2009 byla vyhlášena 5. 1. 2009 na Fiche 3 a 4. V rámci této výzvy bylo podpořeno celkem 7 projektů, na něž bylo z Programu rozvoje venkova celkem alokováno 7 039 909 Kč.

Výzva č. 2/2009 byla vyhlášena 16. 3. 2009 na Fichi 7. Jelikož se tato výzva vztahovala pouze k jedné Fichi, tak byly podpořeny celkem pouze 2 projekty, na jejichž realizaci bylo uvolněno 823 920 Kč.

Výzva č. 3/2009 byla vyhlášena 11. 8. 2009 na Fiche 1 a 2. Taktéž v rámci této výzvy byly podpořeny pouze 2 projekty, na něž bylo z prostředků Programu rozvoje venkova alokováno celkem 1 197 798 Kč.

Výzva č. 1/2010 byla vyhlášena 7. 1. 2010 na Fiche 3 a 4. V rámci této výzvy bylo podpořeno celkem 5 projektů, na něž bylo z Programu rozvoje venkova celkem alokováno 4 955 392 Kč.

Výzva č. 2/2010 byla vyhlášena 4. 5. 2010 na Fiche 1,2 a 6. V rámci této výzvy byly podpořeny pouhé 2 projekty, na něž bylo z Programu rozvoje venkova celkem alokováno 1 096 107 Kč.

Výzva č. 3/2010 byla vyhlášena 16. 8. 2010 na Fiche 2 a 5. Prostřednictvím této výzvy bylo podpořeno a realizováno 5 projektů. Na realizaci těchto projektů bylo uvolněno celkem 4 263 837 Kč.

V rámci Výzvy č. 1/2011, která byla vyhlášena 20. 12. 2010 na Fiche 1 a 4, nebyl prozatím realizován žádný projekt, ale předpokládaná alokace na tuto výzvu byla 2 454 859 Kč. Taktéž prostřednictvím Výzvy č. 2/2011, která byla vyhlášena 4. 5. 2011 na Fiche 2, 3 a 6 nebyl zatím realizován žádný projekt, avšak bylo vybráno celkem 5 projektů do výběrového kola na SZIF.¹²

6.3.2 Spolupráce s jinými MAS

V rámci výzvy jaro 2009 se MAS Říčansko účastnila projektu spolupráce s názvem „Cesty, které nás spojují“. Partnerem pro tuto spolupráci byla MAS Pošembeří. Cílem tohoto projektu byla obnova původních polních cest spojujících obce nacházející se na katastrálním území regionů Říčansko a Pošembeří. Došlo k vytvoření sítě cest, které se přirozeně napojují na již existující turistické cesty, odpočinková místa s herními prvky pro děti a sport, tematicky zaměřené naučné infotabule. Obce tak nabízí turistům i občanům zapomenuté a nové informace z historie, kultury i přírodních zajímavostí nacházejících se na území obou regionů. Tento projekt byl ukončen a předán k užívání dne 6. 5. 2011.¹³

Další realizovaný projekt spolupráce, kterého se MAS Říčansko účastnila, byl projekt „Vycházky po staronových cestách“, který byl podpořen v rámci výzvy podzim 2009. Partnerem při této spolupráci byla MAS Posázaví. Cílem tohoto projektu je vytvoření naučné stezky propojující oblasti Říčanska a Posázaví. V rámci

---

¹² Data v této kapitole byla zčásti poskytnuta prostřednictvím rozhovoru s bývalým ředitelem MAS Říčansko. Některá data jsou dostupná na <http://mas.ricansko.eu>.

¹³ Bližší informace o tomto projektu jsou k dostání na www.cestyspoluprace.eu.

tohoto projektu jsou vybudovány vycházkové pěší trasy na katastrálním území Lensedly, Kaliště, Turkovice u Ondřejova, Ondřejov u Prahy, Senohraby a Čtyřkoly. Na naučnou stezku v blízkosti Ondřejova, Kaliště a Senohrab, která dostala název Vodnické vycházky, se mohou děti nově vydat s pracovními listy. Jsou určeny jak předškoláčkům (časopis Brekekes a omalovánky, časopis Posázavské kukátko) tak i žákům základních škol (Pracovní listy). Tento projekt byl ukončen a předán k užívání dne 19. 11. 2011.¹⁴

V rámci výzvy jaro 2011 byl přijat projekt spolupráce „Za poklady venkova“, partnery pro tento projekt jsou Finská a Litevská LAG a MAS z ČR – MS Zálabí, MAS Podlipansko a MAS Krajina Srdce. Je to zatím jediný projekt podpořený na mezinárodní úrovni. Cílem tohoto projektu je mapování místních výrobců (katalog) a identifikace výrobků pro regionální značení a registrování značky. A dále festivaly místních produktů s prezentací regionálních výrobců a doprovodným kulturním programem. Ve Finsku proběhne také soutěž kovářů. Výstupem budou i zážitkové balíčky pro rodiny s dětmi, ucelené nabídky zajímavých míst a turistických služeb zaměřené na objevování tradic regionu. Tento projekt zatím nebyl zrealizován.

Tyto projekty spolupráce však nejsou jedinými projekty, ve kterých se MAS Říčansko angažovala. V roce 2010 se zúčastnila dvou projektů s názvy „MASka dětem“ a „MASka pro teenagery“, tyto projekty však nebyly podpořeny.

Dle informací, které vyplynuly z rozhovoru s ředitelem MAS Říčansko, chystá MAS další dva projekty spolupráce v rámci nejbližších výzev.

---

¹⁴ Bližší informace o tomto projektu jsou k dostání na <http://vodnicke-vychazky.webnode.cz>.

7 VLASTNÍ ŠETŘENÍ VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ

Vlastní šetření probíhalo pomocí kvantitativního průzkumu prostřednictvím předem připravených dotazníků, ale i za pomoci kvalitativního šetření prostřednictvím nestandardizovaných i standardizovaných rozhovorů s představiteli MAS a zastupiteli dvou největších obcí regionů.

7.1 Kvantitativní šetření

Kvantitativní výzkum je testování hypotéz o skupinách, a ne o jedincích. Analýza je prováděna na kumulovaných datech o mnoha jedincích a data můžeme kumulovat jen tehdy, jsou-li totožná. Nezbytnou podmínkou pro to je, aby alespoň stimuly byly totožné. Cílem kvantitativního výzkumu je testování hypotéz. [2]

Kvantitativní šetření veřejného mínění probíhalo na území MAS České středohoří i na území MAS Říčansko zároveň, a to v průběhu měsíců leden – únor 2012. Tento výzkum byl realizován pomocí anketního šetření, jehož cílem bylo zjistit, jaké je veřejné povědomí o existenci MAS v těchto lokalitách a dalším cílem bylo zjistit, jak jsou místní obyvatelé spokojeni s úrovní kvality života v regionech.

Údaje z tohoto šetření byly získány výhradně z předem připraveného dotazníku, který byl distribuován osobně autorkou práce nebo pomocí elektronické korespondence. Celkem bylo rozdáno a vyplněno 253 dotazníků, z čehož 136 na území MAS České středohoří a 117 dotazníků na území MAS Říčansko. V regionu MAS ČS tento průzkum probíhal v obcích Litoměřice, Žalhostice, Velké Žernoseky, Malé Žernoseky, Malíč, Michalovice, Mlékojedy, Hlinná, Ploskovice, Úštěk, Lovečkovice, Horní Řepčice a Křešice. V regionu MAS Říčansko byl průzkum prováděn v obcích Říčany, Babice, Mukařov, Ondřejov, Mirošovice, Pyšely, Velké Popovice, Sulice, Čestlice, Modletice a Strančice. Tyto obce byly vybírány tak, aby byly pokryty celé regiony vybraných MAS.

7.1.1 Profil respondentů

Dotazování občané byli vybíráni tak, aby bylo zastoupení obou pohlaví přibližně vyrovnané, celkem bylo tedy osloveno 132 žen a 121 mužů z obou porovnávaných území. Na území MAS ČS bylo osloveno 61 žen a 75 mužů a na území MAS Říčansko 71 žen a 46 mužů.

Věkové složení dotazovaných obyvatel na území obou regionů tvořili především lidé v rozmezí 35-50 let nebo 50-65 let, ti tvořili téměř 70 % dotazovaných.

Vzdělanostní struktura respondentů se pak v jednotlivých regionech lišila. Zatímco v regionu MAS ČS bylo nejvíce respondentů se středoškolským vzděláním a středoškolským vzděláním zakončeným maturitní zkouškou, tak na území MAS Říčansko bylo osloveno více osob se středoškolským vzděláním zakončeným maturitní zkouškou a vysokoškolským vzděláním.

7.1.2 Informovanost místních obyvatel o Místních akčních skupinách

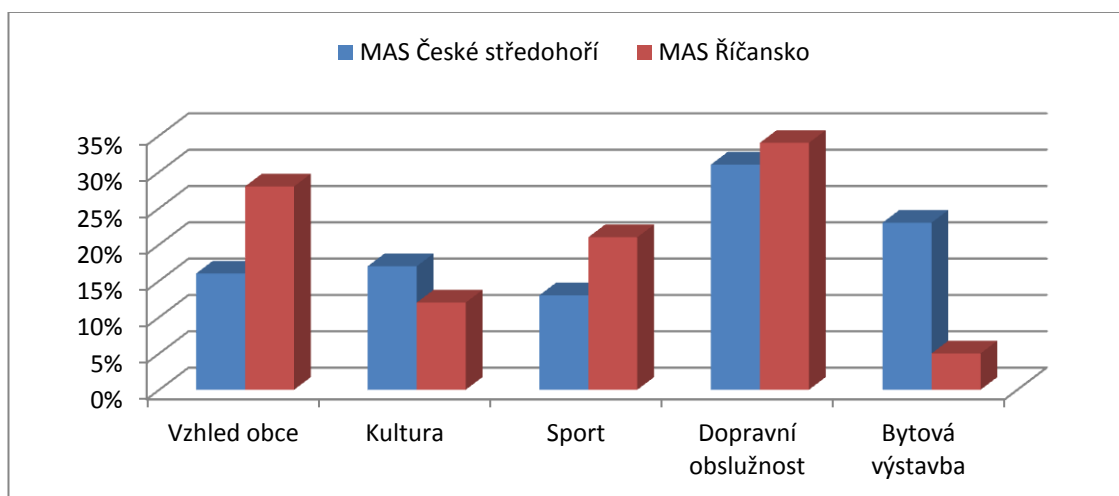
Na základě odpovědí na otázku „Víte co je Místní akční skupina?“ bylo vyhodnoceno, že na území MAS České středohoří 61 % dotazovaných vůbec neví, co je MAS a dalších 28 % obyvatel neví přesně, co si má pod tímto pojmem představit, zbylých 11 % (což je 15 obyvatel) dotazovaných přesně ví, co MAS je. Na tuto otázku navazovala další, která ovšem byla pokládána pouze respondentům, kteří odpověděli na předchozí otázku kladnou odpovědí. Na otázku, zda znají někoho, kdo čerpal dotace prostřednictvím MAS, odpovědělo pouhých 6 lidí, že někoho znají.

Při průzkumu na území MAS Říčansko byly pokládány totožné otázky, z nichž na první zmiňovanou odpovědělo 54 % dotazovaných, že vědí, co je MAS a dalších 24 % respondentů nevědělo přesně, co si má pod tímto pojmem představit, zbylých 22 % obyvatel však vůbec nevědělo, co MAS je. Na další, již zmiňovanou otázku, odpovídali taktéž pouze občané, kteří odpovídali kladně na první otázku. Z těchto respondentů odpovědělo 17 lidí, že ano.

7.1.3 Preferované oblasti rozvoje, pro místní obyvatele

Poslední, ještě nezmíněnou otázkou dotazníkového šetření, byla otázka: „Do jaké z uvedených oblastí, byste doporučovali Vaší obci soustředit dotace na zlepšení situace?“. Respondenti měli na výběr z pěti možností, kterými byly vzhled obce, kultura, sport, dopravní obslužnost a bytová výstavba. Na tuto otázku byly v obou regionech rozdílné odpovědi, zatímco v regionu MAS ČS, by lidé ve velké míře podpořili bytovou výstavbu a dopravní obslužnost, tak obyvatelé regionu MAS Říčansko by investovali spíše do vzhledu obcí, sportu a taktéž do dopravní obslužnosti. Na podpoře dopravní obslužnosti se shodli obyvatelé obou regionů téměř ve stejné míře. Naopak u otázky bytové výstavby se názory lidí v regionech liší. To je dáno zejména tím, že v oblasti Říčanska, probíhá již několik let masivní bytová výstavba. Více v následujícím grafu.

Graf č. 12: Preferované oblasti podpory v obou regionech

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření na území obou MAS

7.1.4 Vlastní hodnocení kvantitativního šetření

V závěru této kapitoly je však nutné zdůraznit, že průzkum probíhal na vzorcích obyvatel a ti byli vybíráni náhodně se snahou pokrýt rovnoměrně celé území obou MAS. Názory obyvatel v různých koutech regionů se často lišily, a to především z důvodu odlišných podmínek pro rozvoj obcí, ve kterých obyvatelé žijí.

V regionu MAS České středohoří se názory lišily především z důvodu odlehlosti a velikosti sídel. Velká část obyvatel žije ve městě Litoměřice, tito obyvatelé mají mnohem více možností a také jiné priority, než obyvatelé menších obcí, které jsou vzdálenější od tohoto sídla.

V regionu MAS Říčansko, se názory obyvatel lišily především vzhledem k poloze obcí. Největší rozdíly v názorech byly mezi obcemi na jihu a severu regionu, také se ale lišily názory, stejně jako u regionu MAS ČS, dle velikosti sídel.

7.2 Kvalitativní šetření

Kvalitativní výzkum je nenumerické šetření a interpretace sociální reality. Cílem tu je odkrýt význam podkládaný sdělovaným informacím. Jeho cílem je vytváření nových hypotéz, nového porozumění, vytváření teorie. [2]

7.2.1 Rozhovory se zástupci jednotlivých MAS

Jednotlivé rozhovory probíhaly během osobní návštěvy jednotlivých MAS a otázky v nich pokládané nebyly předem připravovány. (Příloha č. 2)

Rozhovor s ředitelem MAS České středohoří

První rozhovor, a to s ředitelem MAS České středohoří, byl realizován dne 16. 1. 2012. Dle slov pana ředitele vyplynulo, že do roku 2012 plánují realizaci nového podopatření pro zemědělce a podporu jejich podnikání.

Dále na otázku, zda si myslí, že je povědomí obyvatel území o existenci MAS dostatečné, bylo řečeno, že je MAS dosti publikována v místním tisku a účastní se i jednotlivých akcí v obcích regionu, např. Žernosecký košť. Z tohoto důvodu se domnívá, že je povědomí dostatečné mezi obyvateli, kteří se nějak zajímají o dění ve svém okolí a hlavně mezi podnikateli a zastupiteli obcí. V roce 2012 plánují začít vydávat vlastní oběžník se zprávami z regionu.

Avšak dle vlastního průzkumu bylo zjištěno, že povědomí o MAS je spíše nedostatečné.

Rozhovor s ředitelem MAS Říčansko

Rozhovor s bývalým ředitelem MAS Říčansko, panem Ing. Vladimírem Hašem byl realizován již v červnu 2011. Dle slov pana ředitele, je o MAS Říčansko dobré povědomí, protože se účastní mnoha akcí pro obyvatele i mnoha akcí pořádaných obcemi v regionu, jako příklady uvedl „Čistá řeka Sázava“ a „Slavnostní otevření muzea Kunice“. Tyto akce byly realizovány v prvním pololetí roku 2011. Dále se každoročně MAS Říčansko účastní projektu „Ladovská zima“. Při vlastním průzkumu byla domněnka pana ředitele prakticky potvrzena, jelikož na tuto otázku odpověděla nadpoloviční většina, že vědí, co je Místní akční skupina.

V rámci projektů spolupráce se dokonce MAS Říčansko chystalo v roce 2011 zapojit i do dalších spoluprací s jinými MAS, jeden z těchto projektů je již podaný projekt „Leader budoucnost venkova“, do kterého se zapojují MAS na území České republiky, ale také některé zahraniční MAS.

7.2.2 Rozhovory se zástupci největších obcí v regionech

Rozhovory byly realizovány se zástupci největších obcí v regionech, těmito obcemi jsou pro region Českého středohoří město Litoměřice a pro region Říčanska město Říčany. Otázky pokládané zástupcům těchto měst při jednotlivých rozhovorech byly předem připraveny a oběma představitelům byly položeny totožné dotazy za účelem zjištění jejich názoru na vliv místních akčních skupin pro jejich obec či celý region. (Příloha č. 3)

Rozhovor s tajemníkem města Litoměřic

Jelikož je starosta města velice zaneprázdněný, byl tento rozhovor poskytnut panem tajemníkem, který je s problematikou také zcela obeznámen.

Na první otázku, jež zněla: „Jak hodnotíte přínos MAS pro Vaši obec a region?“, odpověděl pan tajemník tak, že hodnotí přínos jako zcela zřejmý, protože koordinace jednotlivých aktivit zvyšuje šance na získání dotačních titulů. Avšak více než pro město samotné, vnímá přínos spíše pro celý region.

Na druhou položenou otázku, zda si myslí, že je členství v MAS pro město výhodou, odpověděl, že určitě ano. Na další otázku, která má za úkol zjistit, co by zlepšil na spolupráci Litoměřic s MAS, pan tajemník nedokázal odpovědět.

Město Litoměřice čerpá dotace prostřednictvím MAS zejména na oblast cestovního ruchu a volnočasových aktivit, to byla odpověď na předposlední otázku rozhovoru.

V poslední řadě byla položena otázka o informovanosti obyvatel, na kterou pan tajemník odpověděl, že se domnívá, že většina občanů existenci MAS nevnímá. Do jejich povědomí ale určitě vstupují informace, že se konkrétní aktivitu podařilo realizovat díky dotaci.

Tyto odpovědi potvrzují i výsledky vlastního šetření mezi obyvateli regionu. V posledních letech se v regionu stále více rozšiřuje návštěvnost turistů z Čech, ale i ze zahraničí, což je přínosem zejména rozvoje oblasti cestovního ruchu.

Rozhovor se starostou města Říčany

Stejně jako při rozhovoru s tajemníkem města Litoměřic, byla i při tomto rozhovoru položena jako první otázka, jak hodnotí pan starosta přínos MAS pro obec a region. Na tuto otázku odpověděl tak, že je přínos určitě veliký a tato forma redistribuce evropských dotací mu přijde smysluplná. Otázkou je, zda by MAS měly být v příštím rámcovém období také příjemcem dotací. V této otázce občas dochází ke konkurenčním kolizím.

Na další položený dotaz, zda si myslí, že je členství v MAS pro město výhodou, odpověděl, že ano. Třetí otázku zodpověděl pan starosta nejobsáhleji, a to tak, že si dokáže představit MAS jako servisní organizaci, která by obcím, ale i občanským sdružením, mohla pomáhat jako regionální rozvojová agentura. Zároveň si dokáže MAS představit jako nositele programů jako MA 21, které mají velkou snahu pomáhat v oblasti komunitního plánování s ohledem na trvalou udržitelnost.¹⁵

Jelikož jsou Říčany členem MAS krátkou dobu, z důvodu nedůvěry bývalého vedení města v MAS, čerpaly dotace zatím jen na jediný projekt, a to na rekonstrukci hradní zříceniny.

V poslední řadě byla taktéž položena otázka o informovanosti místních obyvatel, o čemž se pan starosta domnívá, že občané mají povědomí o existenci MAS na území, i když jsou jejich informace poněkud oficiózní.

Taktéž odpovědi pana starosty téměř potvrzují výsledky šetření mezi obyvateli regionu. I když by zdejší obyvatelé raději investovali do jiných oblastí rozvoje, jako například školství a sociálních zařízení.

---

¹⁵ Místní Agenda 21 neboli MA 21 se snaží o vytvoření kvalitní veřejné správy, která by vedla k trvale udržitelnému rozvoji obce či regionu.

8 ANALÝZY SWOT

Tato moderní metoda je v evropských podmínkách již běžně používána v oblasti státní správy a území samosprávy v regionálním rozvoji a plánování. Protož zde jsou základními složkami, od nichž se odvíjí celkové řešení rozvoje, vnitřní silné a slabé stránky hodnoceného subjektu (územní jednotky), do povědomí veřejnosti se dostala jako SWOT analýza. [12]

SWOT analýza je zkratkou anglických slov Strengths (silné stránky) – Weaknesses (slabé stránky) – Opportunities (příležitosti) - Threats (hrozby).

Na základě provedeného šetření byly pro účely této práce vytvořeny následující SWOT analýzy, které pojednávají o tématech řešených v této práci. Tyto analýzy byly zpracovány především dle výsledků vlastního šetření a některé specifikace byly čerpány i z jednotlivých SWOT analýz uváděných v SPL jednotlivých MAS.

8.1 SWOT analýza MAS České středohoří

	Silné stránky	Slabé stránky
Obyvatelé, osídlení, zaměstnanost	Velký zájem o nemovitosti, pozemky a trvalé bydlení v regionu. Zájem mladých lidí o osídlení menších obcí. Venkovský charakter regionu s nízkou hustotou obyvatel na km ² . Poměrně vysoká nabídka práce v továrních komplexech v nedalekých Lovosicích.	Stárnutí obyvatelstva a vysídlování obcí, které jsou špatně dostupné a mají menší občanskou vybavenost. Poměrně vysoká nezaměstnanost. Dojíždka za prací. Převaha malých obcí do 500 obyvatel.

	Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní infrastruktura	<p>Blížkost hlavních silničních tahů, spojujících region s hospodářskými centry (dálnice D8).</p> <p>Blížkost hospodářských center, např. Praha, Ústí nad Labem, Česká Lípa (do 70 km).</p> <p>Vybavenost velkého množství sídel železničními tratěmi.</p>	<p>Nízká dopravní obslužnost sídel, která jsou vzdálenější od Litoměřic.</p> <p>Špatný stav místních komunikací.</p> <p>Nedostatečné pokrytí malých obcí veřejnou dopravou.</p>
Sociální infrastruktura	<p>Vysoce hodnocená úroveň školských zřízení v regionu.</p> <p>Velká nabídka středoškolského vzdělání.</p> <p>Kvalitní péče v sociálních zařízeních.</p>	<p>Dojížděka dětí z malých obcí do předškolních i školních zařízení.</p> <p>V regionu zcela chybí vysokoškolské zařízení.</p> <p>Přeplněnost místních sociálních zařízení.</p>
Cestovní ruch a turistika	<p>Venkovský charakter regionu.</p> <p>Velké množství přírodních i kulturních památek a zajímavých míst.</p> <p>Vhodnost pro pobytovou rekreaci.</p>	<p>Nedostatek ubytovacích zařízení.</p> <p>Špatná kvalita ubytovacích a stravovacích zařízení.</p> <p>Nedostatečná propagace regionu.</p>
Sport a kultura	<p>Existence cyklostezek a cyklotras národní i nadnárodní úrovně.</p> <p>Velké množství přírodních koupališť.</p>	<p>Nízká nabídka sportovního a kulturního vyžití pro obyvatele většiny obcí v regionu.</p> <p>Špatný stav volnočasových a sportovních areálů.</p> <p>Chátrající historické památky.</p>

	Silné stránky	Slabé stránky
Životní prostředí	<p>Území není přetíženo vysokou hustotou obyvatel.</p> <p>Z pohledu místních obyvatel je toto území vnímáno, jako území s kvalitním životním prostředím.</p> <p>Vysoké množství chráněných krajinných prvků.</p>	<p>Západní část regionu je negativně ovlivňována chemickými provozy v oblasti Lovosic.</p> <p>Existence uranového úložiště.</p>

	Příležitosti	Hrozby
Obyvatelé, osídlení, zaměstnanost	<p>Velký zájem o koupi pozemků a nemovitostí.</p> <p>Existence dálnice D8, která umožňuje lepší dostupnost hospodářských center a tím láká k osídlování této oblasti, dále také umožňuje lepší dojížděku za prací do těchto center.</p>	<p>Vysídlování některých obcí.</p> <p>Stárnutí obyvatel.</p> <p>Nižší průměrná mzda, než je republikový průměr.</p> <p>Nárůst počtu nezaměstnaných.</p> <p>Vysoká dojížděka za prací.</p>
Dopravní infrastruktura	<p>Zlepšování dopravní obslužnosti malých obcí.</p> <p>Budování nového úseku dálnice D8 směrem do Drážďan.</p>	<p>Nedostatek financí na údržbu komunikací, a to zejména II. a III. třídy.</p> <p>Velká závislost obyvatel malých obcí na veřejné (autobusové) dopravě.</p> <p>Velké riziko dalšího omezení autobusové dopravy.</p>
Sociální infrastruktura	<p>Možnost rozvoje dalších mimoškolních aktivit.</p> <p>Příležitost pro rozvoj poskytování domácí péče.</p> <p>Budování nových sociálních zařízení a tím zvyšování jejich počtu.</p>	<p>Hrozba rušení mateřských a základních škol v malých obcích.</p> <p>Úbytek obyvatel s vyšším vzděláním v důsledku špatné nabídky pracovních míst.</p> <p>Nedostatek sociálních zařízení.</p>

	Příležitosti	Hrozby
Cestovní ruch a turistika	Možnost využívání dotací na rozvoj turistiky a cestovního ruchu. Lepší propagace regionu.	Malý zájem turistů o tento region, pod vlivem těžby nerostných surovin. Nedostatečná propagace regionu, jako turisticky zajímavého prostředí.
Sport a kultura	Využití potenciálu místní cykloturistiky a vodní turistiky. Zájem obcí o obnovu historických památek.	Nedostatek finančních prostředků na údržbu historických památek. Vandalismus.
Životní prostředí	Ekologičtější myšlení místních obyvatel. Možnost využívání dotací na údržbu krajiny.	Velké množství obcí v povodňové a záplavové oblasti. Střety ochránců přírody a hospodářské ekonomiky. Nové těžby nerostných surovin.

8.2 SWOT analýza MAS Říčansko

	Silné stránky	Slabé stránky
Obyvatelé, osídlení, zaměstnanost	Osídlování mladými lidmi. Blízkost Prahy a tím i dostatek pracovních míst. Zvyšující se počet vzdělaných obyvatel. Masivní bytová výstavba.	Blízkost Prahy v kontextu pro rozvoj drobných podniků. Vysoké ceny nemovitostí a pozemků. Úbytek řemeslných povolání. Dojížděka za prací.

	Silné stránky	Slabé stránky
Dopravní infrastruktura	Dobré spojení s Prahou pomocí veřejné dopravy. Hustá síť železničních a silničních tahů.	Přetížení některých dopravních spojů a silná zátěž hlukem. Špatná dopravní obslužnost v odlehlějších obcích. Špatný stav místních komunikací.
Sociální infrastruktura	Rozšiřující se nabídka volnočasových aktivit. Blízkost Prahy a tím i vysoká nabídka školních zařízení. Kvalitní poskytování sociálních služeb.	Vysoká dojíždka dětí do škol. Malá kapacita školních a předškolních zařízení v regionu. Nedostatečná kapacita sociálních zařízení.
Cestovní ruch a turistika	Blízkost Prahy a tím vysoký zájem turistů o region. Dostatek ubytovacích i stravovacích zařízení.	Nedostatečná propagace regionu pro turistický ruch. Nedostatečná infrastruktura cestovního ruchu.
Sport a kultura	Pestrá nabídka sportovních aktivit. Existence cyklostezek. Zájem místních obyvatel o kulturní dění. Bohatá historie regionu.	Zanedbané historické památky. Nedostatek financí na obnovu památek. Malý zájem obcí o památky.
Životní prostředí	Zachovalá příroda a poměrně klidné prostředí.	Silná zátěž hlukem v oblasti hlavních dopravních spojů. Špína, nepořádek a odpady, tím neuspokojivý vzhled obcí. Chybí motivace obyvatel k lepšímu vztahu a péči o životní prostředí.

	Příležitosti	Hrozby
Obyvatelé, osídlení, zaměstnanost	<p>Rozvoj aktivit pro zapojení místních obyvatel do dění v obcích.</p> <p>Více rekvalifikačních příležitostí pro nezaměstnané.</p> <p>Více příležitostí pro rozvoj drobného podnikání.</p>	<p>Nadměrná bytová výstavba.</p> <p>Stárnutí obyvatel.</p> <p>Příliš mnoho velkých (nadnárodních) podniků, které pohlcují drobné podnikatele, a tím zvyšování počtu dojíždějících obyvatel za prací.</p>
Dopravní infrastruktura	<p>Snížení nepříznivých vlivů dopravy na místní obyvatelstvo.</p> <p>Větší míra využívání veřejné dopravy.</p>	<p>Rostoucí individuální doprava.</p> <p>Nedostatek financí na údržbu místních komunikací.</p> <p>Špatná dostupnost veřejné dopravy pro obyvatele odlehlých sídel.</p>
Sociální infrastruktura	<p>Rozvoj vzdělávacích institucí pro všechny věkové kategorie.</p> <p>Zlepšení informovanosti občanů o sociálních zařízeních.</p>	<p>Nedostatečná kapacita vzdělávacích zařízení v důsledku vysoké migrace.</p> <p>Nedostatek finančních prostředků pro rozvoj sociální infrastruktury.</p> <p>Malá důvěra místních obyvatel v kvalitu sociálních služeb.</p>
Cestovní ruch a turistika	<p>Fenomén Josefa Lady.</p> <p>Propagace cestovního ruchu.</p> <p>Budování informačních center pro větší informovanost.</p>	<p>Nezájem obcí o cestovní ruch.</p>

	Příležitosti	Hrozby
Sport a kultura	Větší využití místních cyklostezek. Pořádání kulturních i sportovních akcí v obcích regionu. Využití odkazu Josefa Lady k rozvoji regionu.	Nedostatek financí na údržbu cyklostezek.
Životní prostředí	Zkvalitnění a zlepšení vzhledu obcí. Snížení nepříznivých vlivů dopravy na místní obyvatelstvo.	Nedostatek legálních skládek odpadu a rozšiřování černých skládek.

9 NÁVRHOVÁ ČÁST

Tato kapitola vychází z předchozích částí bakalářské práce, a to především z analýz jednotlivých regionů, dotazníkových šetření a následných SWOT analýz. Z těchto částí předkládané práce, zvláště pak z dotazníkového šetření vyplynulo, že společným rysem pro oba regiony je zejména dostupnost a kvalita sociálních zařízení, a dále technický stav místních komunikací.

Hlavním výstupem této části by měly být možné návrhy řešení rozvoje venkova v daných regionech.

9.1 Specifické návrhové opatření pro MAS České středohoří

Území MAS České středohoří je specifické zejména dobrým stavem životního prostředí, vysokým podílem turisticky zajímavých přírodních i historických památek, nízkou hustotou zalidnění a velkým výběrem z oborů středoškolského vzdělání. Na druhou stranu tento region trpí nedostatkem sociálních zařízení, špatnou dopravní dostupností v menších a odlehlejších obcích a nedostatečnou bytovou výstavbou.

Pravdou zůstává, že i přes velkou snahu památkářů a ochránců přírody, čerpat dotace na revitalizaci, údržbu a obnovu přírodních i historických památek, stále častěji dochází k vandalismu a ničení místní přírody a bohaté historie, která je pro tento region tak specifická. Proto by dotování této oblasti nemělo být nijak omezeno, ba naopak by místní obyvatelé uvítali mnohem větší zájem o krásy tohoto území, které uchvátilo například i Karla Hynka Máchu.

V souvislosti s bohatou historií a krásou místní přírody, by mělo být, a to i ze strany MAS, toto území více propagováno, za účelem přilákat více turistů. Otázkou však zůstává, zda by byl region na příliv turistů připraven, a to zejména po stránce kapacit ubytovacích a stravovacích zařízení, kterých je zde značný nedostatek. Proto by bylo dobré se soustředit i na budování nových ubytovacích zařízení.

Podpora by měla být, dle výstupů z předchozích kapitol, směřována do oblasti sociální péče a volnočasových aktivit. Vzhledem k současnému trendu stárnutí obyvatel, což je celorepublikový problém, by se dotace měly především soustředit na budování nových či rozšiřování nyníjších domovů pro seniory a podporu center pro rozvoj volnočasových aktivit, a to jak vzdělávacích, tak i sportovních.

Podpora by měla být směřována i k tvorbě nových pracovních míst a možnostem rekvalifikace, protože je tento region, stejně jako celý Ústecký kraj, sužován vysokou mírou nezaměstnanosti.

V oblasti dopravní infrastruktury je nutná intenzivnější údržba místních komunikací, které jsou často v dezolátním stavu. Také lepší dopravní spojení malých obcí se spádovým centrem regionu, by bylo místními obyvateli vítáno.

Místní akční skupina, jako taková, by se měla více účastnit dění v regionu a tím zajišťovat i zájem o jeho údržbu a revitalizaci. Pomocí účasti na některém z projektu spolupráce zajistit lepší alternativy pro rozvoj celého regionu.

9.2 Specifické návrhové opatření pro MAS Říčansko

Pro území MAS Říčansko je velkým přínosem, ale zároveň i velkou nevýhodou blízkost hlavního města. To sice zajišťuje dobrou dostupnost pracovních míst, ale na druhou stranu zapříčiňuje úbytek drobných podnikatel z regionu. Blízkost Prahy nabízí i možnosti dobré dostupnosti středoškolského i vysokoškolského vzdělání, což místní obyvatelé, vzhledem k nízkému průměrnému věku, hojně využívají.

Region je atraktivní svou zachovalou přírodou a turisty láká na mnohé, historicky zajímavé památky. Vzhledem k umístění regionu, je toto území vhodné zejména k cykloturistice, k níž vybízí i pestrá síť cyklotras. Z tohoto důvodu by měla být podpora směřována v hojné míře právě do podpory turistiky, péči o památky a sportovní aktivity, které přilákají více turistů.

Na druhou stranu je tento region zužován nedostatkem zájmu místních obyvatel o vzhled obcí a v důsledku toho, se zde často vyskytují negativní jevy, jako špína a nepořádek.

Dle místních obyvatel je zde, vzhledem k masivní bytové výstavbě a velké migraci obyvatel do regionu, značný nedostatek školních, mimoškolních i sociálních zařízení. Například středoškolské a vysokoškolské vzdělání není v tomto regionu vůbec nabízeno, proto musejí zdejší obyvatelé dojíždět do Prahy. Co se týká sociálních zařízení, je zde vysoká kvalita poskytovaných služeb, ale obyvatelé nejsou o této skutečnosti informováni. Z tohoto důvodu by další podpora měla být směřována i do této oblasti, která potřebuje nejspíše nejvíce poskytovaných dotací.

Stejně jako u oblasti MAS ČS je potřeba investic do stavu místních komunikací a dopravní spojení obcí, zejména v jihozápadní části regionu, s většími sídly v regionu a hlavním městem Prahou.

Samotná MAS patří v podpoře rozvoje venkova mezi poměrně aktivnější místní akční skupiny, účastní se dění v regionu a dostatečně propaguje i vlastní instituci, jako takovou.

10 ZÁVĚR

Závěrem této práce je nutno podotknout, že každá z vybraných MAS, přistupuje k rozvoji svého regionu se zcela jinými podmínkami. Zatímco MAS České středohoří začínala svou činnost až v roce 2009, tak MAS Říčansko měla za sebou již tři úspěšné výzvy, díky kterým načerpala Více zkušeností s dotacemi a spoluprací s místními obyvateli. Také struktura obyvatelstva je odlišná, v regionu MAS ČS je mnohem více obyvatel staršího věku, kteří již nejeví takový zájem o dění v regionu. Naopak lidé na území MAS Říčansko jsou převážně středního věku a zdejší obyvatelé mají velký zájem o své okolí.

Cílem této práce bylo zhodnotit vliv jednotlivých MAS na rozvoj jejich území a porovnat tyto organizace navzájem. V tomto duchu byla tvořena i celá praktická část, která se zabývala celkovým působením jednotlivých MAS.

Oba regiony mají některé rysy společné, např. nedostatek sociálních zařízení a špatný stav místních komunikací. Více je ale oblastí, v nichž se regiony zcela liší. Zatímco MAS ČS trpí nedostatkem pracovních míst, tak MAS Říčansko, pod vlivem dostatku pracovních míst v Praze, tímto jevem netrpí. Naopak v oblasti školství je na tom daleko lépe oblast Českého středohoří.

Shrnutím této kapitoly je celkové porovnání. MAS Říčansko je mnohem aktivnější, což je nejspíše dáno lepšími podmínkami pro fungování organizace v oblasti rozvoje venkova a delší praxí. Také spolupráce s ostatními MAS v tzv. Projektech spolupráce je rozhodně přínosem.

Nezbývá tedy doufat, že v dalších letech budou, pro rozvoj aktivit v oblasti MAS České středohoří, příhodné podmínky. A její popularita mezi místními obyvateli vzroste.

11 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní publikace

- [1] ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Markéta LUHANOVÁ. *Politika v regionálním rozvoji: úvod do studia*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta ve vydavatelství Credit, 2004, 162 s. ISBN 978-80-213-1157-2 (3. DOTISK: BROŽ.).
- [2] DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: Příručka pro uživatele*. 3.vyd. Praha: Karolinum, 2000, 374 s. ISBN 80-246-0139-7.
- [3] HUDEČKOVÁ, Helena, Michal LOŠŤÁK a Adéla ŠEVČÍKOVÁ. *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2006, 189 s. ISBN 80-213-1413-3.
- [4] ILBERY, Brian. *The Geography of rural change*. Harlow: Longman, 1998. 267 s. ISBN 0-582-27724-8.
- [5] *Leader - budoucnost venkova 2009*. Praha: Ministerstvo zemědělství ČR, 2009, 32 s. ISBN 978-80-7084-856-2 (BROŽ.).
- [6] MATES, Pavel. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Vyd. 1. Praha: Prospektrum, 2001, 196 s. ISBN 80-717-5100-6.
- [7] *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. Editor René Wokoun, Pavel Mates. Praha: Linde, 2006, 351 s. ISBN 80-720-1608-3.
- [8] PĚLUCHA, Martin. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007-2013 v kontextu reformy SZP EU*. Vyd. 1. Praha: IREAS, 2006, 162 s. ISBN 80-866-8442-3.
- [9] ŠAŠEK, Miloslav, M MYANT a Simon SMITH. *Regionální rozvoj Ústeckého kraje*. Vyd. 1. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, 2004, 95 s. Acta Universitatis Purkynianae. ISBN 80-704-4651-X.
- [10] WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-807-2016-990.

- [11] WOKOUN, René. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2007, 244 s. ISBN 978-802-4513-010.
- [12] WOKOUN, René. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Vyd. 3., v nakladatelství IFEC 1. Praha: IFEC, 2001, 264 s. Justis. ISBN 80-864-1208-3.

Internetové zdroje

- [13] MAS České středohoří. *MAS České středohoří* [online]. 2008 [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: <http://mascs.cz/index.php>
- [14] MAS ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ. *Monitorovací zpráva 2011* [online]. Ploskovice, 2011. [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: http://www.mascs.cz/download/dokumenty/2011/MONITOROVACI_ZPRAVA_2011.pdf
- [15] MAS ŘÍČANSKO, o.p.s. *Strategický plán LEADER MAS Říčansko* [online]. 2010. [cit. 2012-02-15]. Dostupné z: http://mas.ricansko.eu/data/files/Z%C3%A1kladn%C3%AD%20dokumenty%20MAS%20C5%98%C3%AD%C4%8Dansko%20ops/ANALYZA%20REGIONU%20SPL_2010.pdf
- [16] MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky na období 2007–2013* [online]. Praha, 2006 [cit. 2011-12-05]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/103157/nsp_cr_2010.pdf
- [17] MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 - 2013* [online]. Praha, 2006 [cit. 2011-12-05]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/130926/prv_srpen2011.pdf
- [18] MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace pro místní akční skupiny v rámci programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013: Opatření IV. 1. 1, Místní akční skupina*. [online]. 2011. [cit. 2012-02-05]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iv/mistni-akcni-skupina/pravidla-iv-1-1-mistni-akcni-skupina.html>

- [19] Místní akční skupina. In: *Státní zemědělský intervenční fond* [online]. 2011 [cit. 2011-11-30]. Dostupné z:
<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4/1/11>
- [20] Osa IV Leader. In: *Ministerstvo zemědělství* [online]. 2011 [cit. 2011-11-30]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2007/opatreni-osy-iv/>
- [21] Osa IV. Leader. In: *Státní zemědělský intervenční fond* [online]. 2011 [cit. 2011-11-25]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4>
- [22] Realizace projektů spolupráce. In: *Státní zemědělský intervenční fond* [online]. 2011 [cit. 2012-02-29]. Dostupné z:
<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4/2>

Ostatní zdroje

- [23] OBČANSKÉ SDRUŽENÍ „MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ“. *Strategický plán LEADER pro období 2008-2013*. 2011.

12 SEZNAM POUŽITÝCH GRAFŮ

- Graf č. 1: OSA I - Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví
- Graf č. 2: OSA II - Zlepšování životního prostředí a krajiny
- Graf č. 3: OSA III - Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova
- Graf č. 4: Hodnocení dopravního spojení mezi jednotlivými obcemi MAS ČS
- Graf č. 5: Hodnocení dostupnosti a kvality vzdělání v regionu MAS ČS
- Graf č. 6: Hodnocení dostupnosti a kvality sociálních zařízení MAS ČS
- Graf č. 7: Hodnocení kvality životního prostředí MAS ČS
- Graf č. 8: Hodnocení dopravního spojení mezi jednotlivými obcemi MAS Říčansko
- Graf č. 9: Hodnocení dostupnosti a kvality vzdělání v regionu MAS Říčansko
- Graf č. 10: Hodnocení dostupnosti a kvality sociálních zařízení MAS Říčansko
- Graf č. 11: Hodnocení kvality životního prostředí MAS Říčansko
- Graf č. 12: Preferované oblasti podpory v obou regionech

13 SEZNAM PŘÍLOH

Textové přílohy

Příloha č. 1: Dotazník pro DŠO

Příloha č. 2: Otázky kladené při rozhovorech s manažery MAS

Příloha č. 3: Otázky kladené představitelům obcí

Obrázkové přílohy

Příloha č. 4: Mapa území spravovaného MAS České středohoří

Příloha č. 5: Mapa území spravovaného MAS Říčansko

PŘÍLOHA Č. 1: DOTAZNÍK PRO DŠO

Dobrý den, jmenuji se Hana Drábová a jsem studentkou Provozně - ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze. Právě zpracovávám bakalářskou práci na téma "Místní akční skupina jako nositel regionálního managementu". Pro svou práci jsem si vybrala MAS České středohoří a MAS Říčansko. Pomocí tohoto dotazníku chci zjistit celkové povědomí o MAS ve vybraných regionech, a také vliv vybraných organizací na rozvoj spravovaných regionů. Prosím proto o spolupráci při vyplňování tohoto krátkého dotazníku:

1. Víte co je Místní akční skupina?

Ano

Ne

Něco mi to říká, ale nevím přesně.

2. Víte o někom z Vašeho okolí, kdo žádal nebo přímo čerpal dotaci prostřednictvím Místní akční skupiny?

Ano

Ne

3. Jaké je dopravní spojení mezi obcemi (dojížděnkou za prací, školou, apod.)?

Velmi dobré

Dobré

Dostatečné

Spíše dostatečné

Nedostatečné

4. Jste spokojeni se stavem životního prostředí ve Vašem regionu, zhodnoťte jak?

Velmi dobrý

Dobry

Dostatečný

Spíše dostatečný

Nedostatečný

5. Jak byste zhodnotili dostupnost a kvalitu vzdělání ve Vašem regionu?

Velmi dobrá

Dobrá

Dostatečná

Spíše dostatečná

Nedostatečná

6. Jak byste zhodnotili dostupnost a kvalitu sociálních zařízení (domov pro seniory, jiná sociální či ubytovací zařízení) ve Vašem regionu?

Velmi dobrá

Dobrá

Dostatečná

Spíše dostatečná

Nedostatečná

7. Do jaké z uvedených oblastí byste doporučovali Vaší obci soustředit dotace na zlepšení situace?

Vzhled obce

Kultura

Sport

Dopravní obslužnost

Bytová výstavba

8. V jaké obci regionu žijete?

9. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Základní

Střední

Střední zakončené maturitní zkouškou

Vysokoškolské

10. Vaše pohlaví?

Muž

Žena

11. Váš věk?

18-35

36-50

51-65

Více jak 66

PŘÍLOHA Č. 2: OTÁZKY KLADENÉ V ROZHOVORECH S MANAŽERY MAS

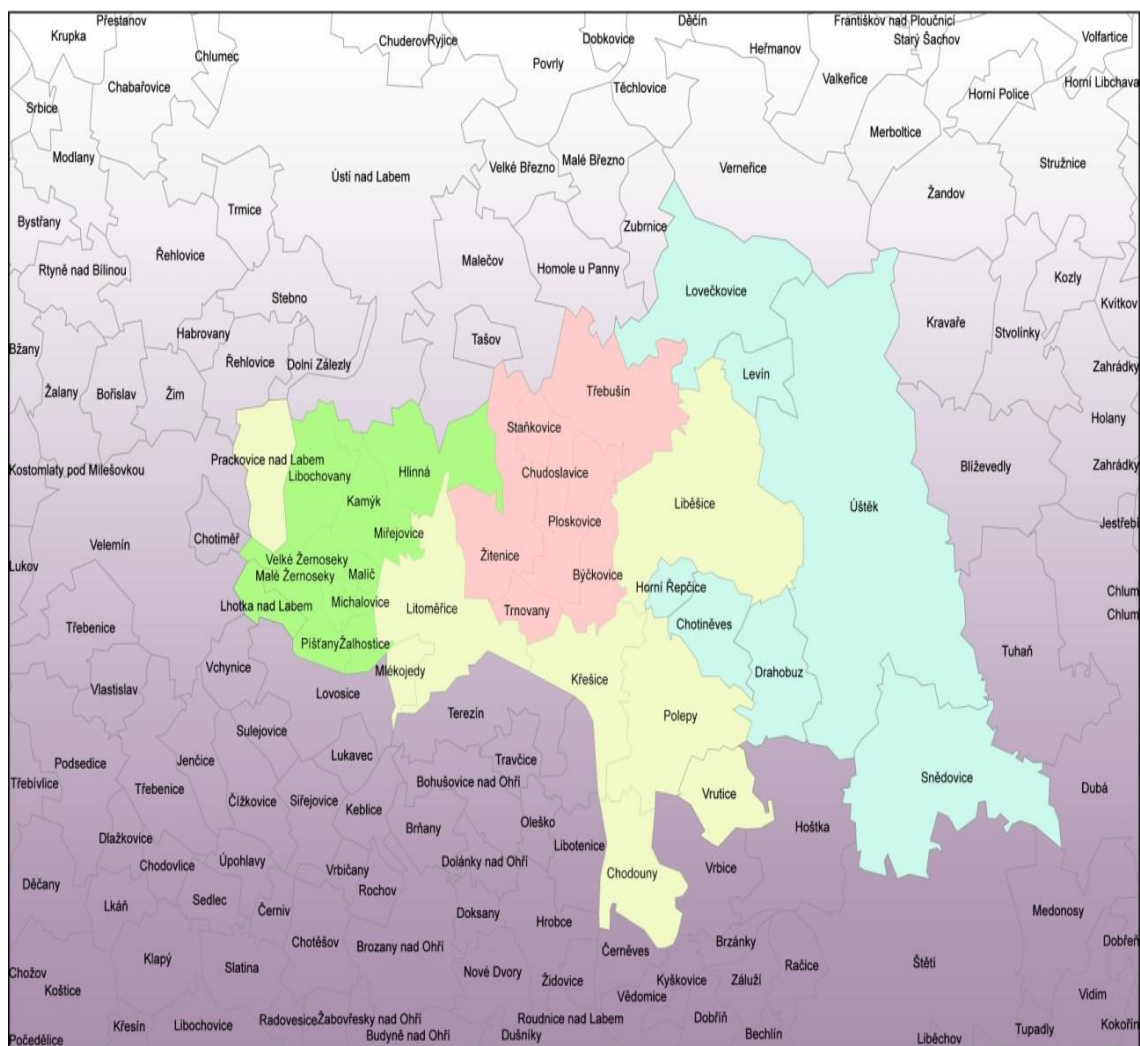
1. Myslíte si, že je povědomí obyvatel o existenci MAS dostatečné?
2. Plánujete do své činnosti zahrnout nějaké nové aktivity? Pokud ano, tak jaké?

PŘÍLOHA Č. 3: OTÁZKY KLADENÉ PŘESTAVITELŮM JEDNOTLIVÝCH OBCÍ

1. Jak hodnotíte přínos MAS pro Vaši obec a region?
2. Myslíte si, že je pro Vaši obec členství v MAS výhodou?
3. Co byste doporučoval zlepšit v oblasti spolupráce Vaší obce s MAS?
4. Na jaké oblasti Vaše obec čerpá dotace prostřednictvím MAS nejvíce finančních prostředků?
5. Myslíte si, že občané mají povědomí o existenci MAS na území obce/regionu?

PŘÍLOHA Č. 4: MAPA ÚZEMÍ SPRAVOVANÉHO MAS ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ

Zdroj: MAS Česká středohoří. *Strategický plán LEADER pro období 2008-2013*. 2011.

PŘÍLOHA Č. 5: MAPA ÚZEMÍ SPRAVOVANÉHO MAS ŘÍČANSKO

Zdroj: MAS ŘÍČANSKO, o.p.s. *Strategický plán LEADER MAS Říčansko*. 2010.